СЎНГГИ СОАТДА

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида 1996 йил 23 февралда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди. Сотув ҳажми 14,37 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати — 36,90 сўм даражасида қайд этилди.

***

• ***Республика маънавият ва маърифат жамоатчилик марказида «Икки буюк тақдир: Амир Темур ва Бобур Мирзо» мавзуида маърифий кеча ўтказилди. Унда олимлар, ёзувчи ва шоирлар, санъаткорлар, ҳамда чет эллик меҳмонлар қатнашди.***

Кечада тарихчи олимлар ва ёзувчиларнинг буюк соҳибқирон Амир Темур ҳамда Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва фаолиятига бағишланган маърузалари тингланди. Бобур номидаги халқаро илмий экспедиция аъзолари ўз изланишлари хусусида сўзлаб бердилар. Пировардида драматик асарлардан парчалар, санъат усталари концерти намойиш этилди.

***

• Самарқанд давлат чет тиллар институтида истеъдодли мўйқалам соҳиби Аслиддин Исаев асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Муаллифнинг «Тўй», «Сумалак», «Замон», «Регистон», «Намозшом» каби асарлари АҚШ, Ҳиндистон, Франция, Монголия, Тунис каби мамлакатларда ўтказилган кўргазмаларда намойиш этилиб, мухлислар эътиборини қозонган.

ЖАҲОНДА

• ***Ингушетия ва Чеченистонда 23 февраль миллий мотам куни, деб эълон қилинди. Чунки, бундан ярим аср муқаддам, 1944 йил 23 февраль куни Сталиннинг фармонига биноан ўн минглаб ингуш ва чеченлар Ғарбий Сибирь, Қозоғистон, Қирғизистон ҳудудларига мажбуран кўчирилган эди.***

***

• Филиппиннинг Багио шаҳрида қўпорувчиликка қарши курашиш масалалари бўйича халқаро анжуман бўлиб ўтди. Унда АҚШ, Германия, Англия каби дунёнинг 18 мамлакатидан вакиллар иштирок этди.

Анжуман қатнашчилари қўпорувчиликнинг кенгайишига қарши биргаликда кескин чоралар кўриш лозим эканини алоҳида таъкидладилар.

***

Япония Бош вазири Рюторо Хасимото Калифорния штатида АҚШ Президенти Билл Клинтон билан учрашди.

Учрашув чоғида, асосан, халқаро сиёсий муаммолар, икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатлар ва Осиё-Тинч уммони минтақасида хавфсизлик масалалари муҳокама қилинди.

Сиёсатшунослар бу учрашув Клинтон ва Хасимотонинг ўзаро яқиндан танишувига имкон яратганини таъкидлашмоқда.

ТАРИХ — САБОҚ

Эй улуғ Турон, арслонлар ўлкаси! Сенга не бўлди? Ҳолинг қалайдир! Нечук кунларга қолдинг? Эй Чингизларнинг, Темурларнинг, ўғузларнинг оилаларининг шонли болалари! Қани учиклигинг, юксак ўринларинг? Қуллик чуқурларига недан тушдинг!

***

Овруполиклар ўзларидан келажак учун ёдгорлик қолдирадилар, ҳар кун яхшилик учун бир сарой қурадилар, мусулмонлар эса келажак авлод-аждодларни унутмаслиги учун бир ёдгорлик қолсин деган аъмонни эсга ҳам олмайдилар. Ҳатто ўз салафларимиз ва буюк одамларимиз қолдирган ёдгорликларни вайрона ва харобга айлантирамиз.

Абдурауф **ФИТРАТ.**

Ватанни севмак иймондандур!

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси газетаси

1996 йил 24 февраль, шанба № 24 (21.945).

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

АБДУРАУФ ФИТРАТ ТАВАЛЛУДИНИНГ 110 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Атоқли адиб ва олим Абдурауф Абдураҳим ўғли Фитратнинг Ўзбекистон фани ва маданияти тараққиётига қўшган беқиёс ҳиссаси ва келажак авлодларга ўрнак бўлувчи фуқаролик жасоратини инобатга олиб ҳамда унинг илмий ва адабий меросини халқимизга тўла етказиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Фанлар академияси, Маданият ишлари вазирлиги, Ёзувчилар уюшмаси ва республика «Маънавият ва маърифат» марказининг А. Фитрат таваллудининг 110 йиллигини 1996 йилда мамлакатимизда кенг миқёсда нишонлаш ҳақидаги таклифи қабул қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С. Саидқосимов ҳузурида ушбу санага тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитаси тузилсин.

Ташкилий қўмита тегишли вазирликлар, ҳокимликлар, идоралар ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда бир ой муддатда ўз тадбирларини ишлаб чиқсин ва уни амалга оширишга киришсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Маданият ишлари вазирлиги, Ёзувчилар уюшмаси, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказига тегишли ташкилотлар билан биргаликда:

— 1996 йилнинг октябрь ойида ЎзФА залида А. Фитрат юбилейи кечасини ўтказиш;

— Тошкентда А. Фитрат ижодига бағишланган илмий конференция ўтказиш;

— А. Фитратнинг 6 жилдли асарлар тўпламини 1996-1998 йиллар давомида нашрга тайёрлаш;

— А. Фитрат ҳаёти ва ижоди бўйича кенг қамровли тадқиқотлар яратиш топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси А. Фитратнинг 6 жилдли асарларини, у ҳақдаги хотиралар тўплами, рисолалар, плакатларни белгиланган муддатларда нашр этишни режалаштирсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига А. Фитрат юбилейини кенг нишонлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ва Бухоро вилояти ҳокимлиги маблағлари ҳисобига, тегишли идоралар ва ижодий уюшмалар билан биргаликда Бухоро шаҳрида А. Фитрат боғини яратиш, у ерда адибга ёдгорлик ўрнатиш ҳамда адиб яшаган ҳовлида унинг уй-музейини ташкил этиш топширилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги Марказий банк ҳузуридаги махсус ишлаб чиқариш корхонаси ва «Шарқ» концерни билан биргаликда А. Фитрат сиймоси акс эттирилган почта маркалари, конвертлар ва открыткалар чиқарсин.

7. Ўзбекистон Давлат кинокомпанияси А. Фитрат ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳужжатли фильм яратсин.

8. Ўзбекистон Давлат телерадиоэшиттириш компанияси ва бошқа оммавий ахборот воситаларига А. Фитратнинг ўзбек халқи маданияти ривожига қўшган ҳиссаси аҳамиятини кенг ёритиш, унинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида туркум кўрсатувлар, эшиттиришлар ва мақолалар тайёрлаш ҳамда адиб асарлари асосида теле ва видеофильмлар яратиш топширилсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги А. Фитрат юбилейини ўтказиш харажатларининг республика бюджетидан қопланишини назарда тутсин.

10. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Ижтимоий масалалар ва маданият, таълим ва фан бўлимларига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 22 февраль.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ТИББИЙ-ИЖТИМОИЙ ПАТРОНАЖ ТИЗИМИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 3 декабрдаги 589-сон қарори билан тасдиқланган ёш авлодни соғломлаштириш дастурига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикасида тиббий-ижтимоий патронаж тизими тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

2. «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро хайрия жамғармасининг Қорақалпоғистон Республикасида, ҳар бир вилоятда ва Тошкент шаҳрида кўчма тиббий-ижтимоий ёрдамни ташкил этиш учун жамғарма маблағлари ҳисобидан «Соғлом авлод учун» жамғармасининг ҳудудий бўлимларига ҳамда тиббий-ижтимоий марказига 15 та ихтисослаштирилган автоамбулансляр ажратиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

3. Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги ва «Соғлом авлод учун» жамғармаси тиббий-ижтимоий ёрдам кўчма бригадаларини юқори малакали мутахассислар билан таъминлансинлар.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари тиббий-ижтимоий патронаж бўйича давлат ва жамоат тузилмалари фаолиятини мувофиқлаштириш ва кучайтириш учун жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ўринбосарлари раислигида комиссиялар тузсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган халқаро хайрия жамғармасига республика бюджетидан ҳамда жамғарманинг ҳудудий бўлимларига маҳаллий бюджет ҳисобидан автоамбулансларга хизмат кўрсатиш ва уларни ишлатиш, тиббий-ижтимоий ёрдам кўчма бригадалари ходимларини таъминлаш, Ўзбекистон Республикасида тиббий-ижтимоий патронаж тизимини янада ривожлантириш учун зарур бўлган маблағларнинг ҳар йили ажратилишини назарда тутсинлар.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги «Соғлом авлод учун» жамғармаси билан биргаликда тиббий-ижтимоий патронаж ходимларини тайёрлашни ташкил этсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги бир ой муддатда ишчилар касблари ва хизматчилар лавозимлари республика классификаторига янги «Тиббий-ижтимоий ходим» ихтисосини белгиланган тартибда киритсин.

8. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 22 февраль.

Бу гиламлар Бахмалнинг кўрки.

Б. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Кўрик-танлов

ЎЗБЕКИСТОН — ВАТАНИМ МАНИМ

Бу кўрик-танлов республика маданий ҳаётида катта воқеага айланмоқда.

Тошкент вилояти ҳокими қарори билан тузилган ташкилий қўмита ҳамда ҳайъат аъзолари тайёргарлик ишларини қизғин давом эттирмоқдалар. Вилоят кўрик-танлови ҳайъати раиси Э. Солиҳовнинг фикрига қараганда, шаҳар ва туманларда ташкилий масалаларни ҳал қилиш ва амалий ёрдам кўрсатишга 22 нафар бастакор жалб қилинган. Вилоят кўрик-танлови 14 март куни Тошкент шаҳрида ўтказиладиган бўлди.

Иқтисодиёт олами

СУПЕРМАРКЕТДА МОЛ АЙИРБОШЛАШ

ТОШКЕНТ. *Чиноз туманининг «Олмазор» қўрғонида жойлашган супермаркет магазинида ўзига хос савдо хизмати кўрсатиляпти.*

Бу ерда деҳқонлар ўзлари етиштирган сабзавот, мева, дон ва сут маҳсулотларини дўкондаги истаган кийим-кечак ёки саноат маҳсулотига айирбошлашлари мумкин. Аксарият жамоа хўжаликлари ўз аъзоларининг ойлик маошларини вақтида беролмай турган бир пайтда дўкондаги бундай савдо хизмати кўпчиликка маъқул келмоқда. Бордию деҳқон ўз маҳсулотини магазинга олиб келиш учун имкон топмаса, туман матлубот ҳиссадорлик жамияти автотранспорт билан ёрдам беради. Ҳозир супермаркетда 460 хил истеъмол моллари мавжуд. Кундалик эҳтиёждаги 8 хил маҳсулот пештахталардан аримайди.

Абдунаби МАННОПОВ.

ЕТИМЛАР БОШИНИ СИЛАБ

БУХОРО (мухбиримиздан). Вилоят давлат суғурта бошқармаси жамоаси етим болаларга ҳиммат кўрсатиб, кўнгли синиқлар дардига малҳам қўйди.

Улар Ғиждувондаги 32-мактаб-интернат тарбияланувчилари кўнглини кўтардилар. Суғурта бошқармаси ҳисобидан 166 нафар ўғил-қиз никоҳ суғуртасига ўтказилди. Бу моддий мададнинг ҳар бир бола учун улуши 1000 сўмни ташкил этди. Бундай саховатпешалик кўпчиликни қувонтириб қолмай, етим болалар кўнглига сочилган эзгулик уруғининг вақти келиб самара беришидан нишонадир.

Даврон БАҲРОНОВ.

Қўнғироқ

ШАРТНОМАНИ БУЗГАН КИМ?

Ёки аёвсиз баҳс ҳамон давом этаётгани ҳақида

Яхши ният ярим давлат дейдилар. Гулистонлик тадбиркор Карим Кенжаев ҳам шу ақидага амал қилиб бундан икки йил бурун деҳқон (фермер) хўжалиги ташкил этди. Унинг саъй-ҳаракатини хўжалик раҳбарияти, туман ҳокимлиги тўла маъқуллаб, зарур ёрдамларни берадиган бўлишди.

Карим Кенжаев асли олий маълумотли агроном. Суяги деҳқончиликда қотган: оддий кетмончидан хўжалик бош агрономигача бўлган вазифаларни адо этган. Айтишларича, қаерда бўлмасин ёмон ишламаган. Фақат битта қусури бор: беҳад муросасиз, кўпнинг ҳақига қўл чўзувчи нопок кишилар билан сира чиқишмайди, улар билан курашгани-курашган. Кўпинча шу «қусури» унга панд беради.

Бу гал ҳам шундай бўлди. Энди ер олиб, барака уруғи қадайман деб катта ниятлар билан енг шимариб турганида «Янги ҳаёт» хўжалигида вазият ўзгариб қолди: илгариги раҳбар бошқа ишга ўтиб, ўрнига Тоҳир Эркабоев раҳбар бўлиб келди. Очиғи, бу «ўзгариш» Карим Кенжаевнинг тарвузини қўлтиғидан тушириб, шаштини сусайтирди. Чунки илгари у бўлғуси раҳбар билан баъзи масалаларда тортишиб турар, унга бир-икки марта «сабоқ» берган ҳам эди. Шу боисдан янги раҳбарнинг эски рақибига нисбатан тиши йўқ деб ўйлаш соддадиллик бўларди. Шундай бўлсада, янги раҳбар биринчи учрашувда эски гина — кудуратларни унутишга, баҳамжиҳат ишлашга сўз бериб, Карим Кенжаев билан қўл олишди. Аммо сўз бериш бошқаю, иш бошқа экан...

— 1994 йил март ойида хўжалик билан тузилган шартномага кўра ғалладан бўшаган 27 гектар ерга маккажўхори уруғи қададим, — дейди фермер ҳасрат дафтарини варақлаб. — Аввало, хўжаликнинг айби билан уруғ кеч экилди. Шундай бўлсада, яхши ишлов, озиқлантириш, парваришлаш ҳисобига яхшигина ҳосил олиш мумкин эди. Аммо шу тиғиз пайтда раиснинг эски гиналари қўзғолиб кетиб, мендан шахсий ўч олиш, бадном қилиш истаги устун келди, чамаси, шартнома шартларини бажаришни пайсалга сола бошлади. Уғит сўрасам «эрта келинг, индин келинг», деди. Қатор ораларига ишлов бериш учун трактор сўрасам ҳам шу жавобни айтди. Раҳбарга қатнайвериб чарчадим. Хуллас, экилган макка жўхори ўғитсиз, ишловсиз ўсди. Шундай бўлса-да баҳоли қудрат ҳосил тўпланди. Ноябрь ойининг охирида пишиб етилди. Уни ўриб-йиғиб олиш учун комбайн сўраб яна раҳбарга мурожаат этдим. Макка сийрак бўлиб, ҳосили оз бўлсада ўриб олиш керак-ку. Аммо бир неча бор оғзаки ва ёзма равишда мурожаат этишимга қарамай хўжалик раҳбари ёрдам қўлини чўзмади. Оқибатда маккажўхори ҳосили жойида қолиб, нест-нобуд бўлиб кетди. Шу билан бирга қанча меҳнат, уруғ ва фермернинг саъй-ҳаракатлари ҳам зое кетди.

Хўжалик раҳбари Т. Эркабоев пинагини ҳам бузмади. Туман ҳокимлиги эса рўй берган воқеага томошабин бўлди, холос. Ҳолбуки, фермер К. Кенжаев шу масалада ҳокимликка ҳам мурожаат этган эди. Вилоят деҳқончилик саноат уюшмаси мутахассислари ана шу майдонда 45063 кг. маккажўхори дони, 120 тонна пояси нобуд бўлганини аниқлаб бердилар.

Карим Кенжаев баъзи бўшанг фермерларга ўхшаб андишанинг отини қўрқоқ дейдиганлардан эмас. Шартномани бажармай, фермер хўжалигига катта миқдорда зарар етказгани учун у «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигини судга берди. Вилоят хўжалик суди бу низони кўриб чиқиб, шу йил 22 январда Гулистон туманидаги «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигидан «Карим Кенжа» номли деҳқон (фермер) хўжалиги ҳисобига 324.150 сўм ундириш юзасидан қарор чиқарди.

Адолат тантана қилибди, энди фермер Карим Кенжаевнинг ишлари юришиб кетгандир, деб ўйларсиз. Афсуски, макка машмашаси хўжалик билан фермер ўртасидаги жанжалнинг бир шингили, холос. Карим Кенжаев маккажўхориси ўрилмай жойида қолиб кетган йилнинг кузида 32 гектар ерга ғалла эккан эди. Қарангки, раис билан ўрталаридаги аёвсиз баҳснинг касри шу ғаллага ҳам урди. Аввало, хўжалик минерал ўғит бермагани сабабли ҳосил кам бўлди. Устига-устак вақтида ўриб-янчиб олиш учун комбайн берилмагани оқибатида бор ҳосил ҳам тўкилиб, баракаси учди. Фақат туман ҳокимининг аралашуви билан август ойи охирида ғалла ўриб олинди. Қарийб уч ой ўрилмай турган ғаллазорнинг 10 гектарини ёввойи ўт босиб кетиб, ўришнинг иложи бўлмади. Бошқа қисми ётиб қолиб, тўкилиб-сочилиб гектаридан аранг 8 центнердан дон олинди.

— Агар шартномага биноан хўжалик ўз вақтида ўғит, техника берганида эди ўша йили лоақал тумандаги ўртача ҳосилдорлик даражасида дон етиштирганимда ҳам қарийб 100 тонна буғдой олардим, — дейди фермер афсус билан. — Бу ҳам майли, қарамоғимда 3014 бош парранда, 502 бош қуён бор эди. Шу жониворлар ҳам бемаъни баҳснинг қурбони бўлишди. Хўжалик уларни боқиш учун ем бермади. Оқибатда 2500 та парранда, қуёнларнинг бари очликдан ўлди...

Фермернинг арзи ҳолини тинглар эканман, наҳотки Гулистондек туманда ночор аҳволга тушиб қолган фермерга ёрдам қўлини чўзадиган мард, унинг манфаатини ҳимоя қиладиган идора топилмабди-да, деб ҳайрон қоламан. Хўжалик бошқаруви идорасида, туман ҳокимлигида, агросаноат уюшмасида ҳатто вилоят прокуратурасида Карим Кенжаевнинг аризалари бор экан. Негадир жавоб қайтаришга шошилишмаяпти. Ёки худо урганни пайғамбар ҳам ҳассаси билан туртиб ўтади, дегани шуми?

Ҳақиқат эгилади, лекин синмайди. Фермер Карим Кенжаев ҳам шартномани менсимаган хўжалик ва унинг кек сақлайдиган раҳбари Т. Эркабоевнинг (яқинда у ўз вазифасидан бўшабди) тазйиқларидан қаттиқ азият чекди, бор-будидан айрилди, синиш даражасига етди, бироқ синмади, иродасининг сақлаб қолди.

Баҳор эшик қоқаяпти. Деҳқоннинг ичи ғимирлаб, даласини қўмсаб қолди. Карим Кенжаев ҳам бу йил янги ниятлар билан далага чиқади. Бироқ бултур бой берган хирмонлари, паррандаю қуёнлари тинчлик бермаяпти. Ахир мол аччиғи — жон аччиғи дейдилар. Шу боисдан у яна суд идорасига қатнаб юрибди. Энди у ўрилмай тўкилиб кетган буғдойлари-ю, жўжалигида ўлган товуқларнинг тухумлари, ҳаром қотган қуёнларининг гўшти учун «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигидан товон талаб қиляпти. Билмадик, унинг бу даъвосини суд инобатга олармикин? Агар олса, жамоа хўжалигининг ҳолига вой, дейверинг!

Норбобо ШАКАРОВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

Ҳаёт билан ҳамнафас

ҲАР СОҲАДА ФАОЛЛИК ЗАРУР

Узбекистон Халқ демократик партияси Бухоро вилоят кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Унда вилоят партия кенгашининг биринчи котиби Жалолиддин Нуруллаев «Узбекистон ХДП Бухоро вилоят ташкилотларининг Республика Президенти И. А. Каримовнинг Олий Мажлис тўртинчи сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида» маърузa қилди.

Маърузачи ва музокараларда сўзга чиққанлар 1995 йилда вилоят партия ташкилотларининг иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, аҳолини ижтимоий ҳимоялашда эришилган ютуқлар, йўл қўйилган жиддий нуқсонларига алоҳида тўхталдилар. Партия аъзолари Узбекистон ХДП Марказий Кенгаши XV пленуми қарорларини бажаришда фаолроқ бўлишлари кераклиги уқдирилди.

Пленум кўрилган барча масалалар юзасидан қарорлар қабул қилди.

Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Сарҳисоб ва режа

ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

Хоразм вилоят партия кенгаши ижроия бюроси қарори билан туманларда бошланғич партия ташкилотлари котиблари, партиядан сайланган депутатлар, ҳокимлик, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирокида семинарлар ўтказилмоқда.

Партия ишининг асосий йўналиши бўйича бошланғич партия ташкилотлари котиблари тажриба алмашмоқдалар. Семинар қатнашчиларига бошланғич партия ташкилотлари ишини ташкил қилиш юзасидан услубий кўрсатмалар берилмоқда.

Қурбон МУҲАММАДРИЗО,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Мустақиллик асослари

КЕЛАЖАК ОЛДИДА МАСЪУЛМИЗ

(Олий Мажлис IV сессиясида кўтарилган долзарб масалалар)

ЭГАЛИК ТУЙҒУСИ

Юртимизда бошланган давлат қурилиши, ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий туб бурилишлар, жамиятни янгилаш жараёни кўп жиҳатдан мамлакатимизда мулкдорлар синфини шакллантириш масаласини ҳал этиш билан чамбарчас боғлиқдир.

Президент Ислом Каримов маърузасидаги бу фикрлар халқ ноиблари даврасида кучли ҳаяжон уйғотиб, уларга ўша унутилмас 1991 йилни — мустақиллик эълон қилинган кундаги Олий Кенгаш депутатларида рўй берган ҳолатни эслатган бўлса, ажаб эмас. Чунки мулкдорлар синфини шакллантириш ҳақидаги Президент фикри ўлкамизда 1917 йилдан йўқотилган бунёдкорлар тоифаси-мулкдорлар табақасини шакллантиришгина эмас, балки қалбларда эгалик туйғусини уйғотиш ва ҳаракатга келтириш эди. Агар чуқур ва атрофлича ўйлаб кўрилса бу фикр иқтисодий-ижтимоий жиҳатдан инқилобнинг ўзи эди. Ахир 70 йилдан зиёд вақт давомида қатағон қилиб келинган «шахсий мулкчилик руҳияти» энди давлат бошлиғи тилидан қонунан оқланмоқда! Хусусий мулк иқтисодий сиёсат ўзагини ташкил қилмоқда. Узоқ вақтлар давомида байроқ қилиб кўтарилган мавҳум «биз» ўрнини қатағонга учраган «мен», яъни ўзлик туйғуси эгалламоқда.

Тарихимизни қонуний тараққиёт оқимидан буткул тескари буриб юборган ўша 1917 йил октябрь тўнтариши арафасида юртпарвар зиёлиларнинг большевикларга қилган мурожаатидаги фикрларни бир эслаб кўрайлик-чи!

1917 йил ёзида бир гуруҳ андижонлик жадидлар рус инқилобий демократияси вакиллари — большевиклар, меньшевиклар ва эсерларга қарата шундай сўзларни ёзишган эди:

«Сизнинг ва бизнинг ҳаёт тарзимиз бир -бирларига сира тўғри келмайди. Шунинг учун келгуси давлатчилик ҳаётини бирданига умум бир қолипга солиш керак эмас. Умум қолип, андозани бу ерда қўллаб бўлмайди... Бизда сизнинг соф русча маънодаги деҳқонлар йўқ. Ғарбий Оврупача маънодаги фермерлар ва ижарачилар ҳам йўқ. Бизда эркин деҳқонлар яшайди. Улар ҳеч қачон, ҳеч қандай шароитда крепостной қаролгина эмас ва балки ижарачи фермер ҳам бўлмаган. У доимо катта ва кичик мулкдор, оқсуякларга ҳеч қачон қарам бўлмаган эркин мулкдор бўлиб келган. Муқаддас ислом бизни ҳеч қачон табақаларга ва синфларга бўлмаган, шунинг учун ҳам бизда синфий кураш учун асос йўқдир. Зотан, барча мусулмонлар улар ҳоҳ фуқаро ё хукмдор бўлишидан қатъи назар тенг ҳуқуқлидирлар».

Аммо мулкдорларни тугатиб, йўқсиллар жамиятини қуришга бел боғлаган қизил империя ижодкорлари бундай соғлом огоҳлантиришларга қулоқ осмадилар. Туркистонда амалга оширилган ер-сув ислоҳотлари, сўнг эса қишлоқ хўжалигини ёппасига жамоалаштириш сиёсати халқимизнинг асрий турмуш тарзини оёқости қилибгина қолмай, ерга ва умуман мулкка эгалик ҳуқуқини ҳам йўқ қилди. Умуман, мулкдорлик туйғуси шўро тузумида буткул ўлдирилди. Коммунистик мафкура ва оммавий татбиқ-тарғибот зуғуми одамлар қалбида мулкчилик, эгалик ва бойликка нисбатан ҳадик ва ишончсизлик уруғини экди. Узоқ йиллар давом этган бу сиёсатнинг асорати ҳамон ўз кучини кўрсатиб, бугунги ислоҳотлар ижросига тўғаноқ бўлаётгани эндиликда барчага аён.

Бу ҳолатни Президент ўз маърузасида қуйидагича уқтириб ўтди: «Оддий қилиб айтганда, совет даври тарбиясини кўрган кўпчилик кишиларимиз дивидент, акция ва қимматбаҳо қоғозлар бўйича даромад олиш мумкинлигини тасаввурларига ҳам сиғдира олмайдилар».

Ижодкорларнинг кўпчилиги бадавлат ҳунармандлар ва савдогарлар табақасидан етишиб чиққан. Самарқандлик шоирлардан Жавҳарий совунгарлар растасининг оқсоқоли, Мавлоно Ҳавофий тикувчи, Мавлоно Мир Арғун чодир тикувчи, Мавлоно Қобулий калава сотувчи, Мавлоно Камардўз тасма тикувчи ва Бисотий Самарқандий бўйра тикувчи ҳунармандлардан бўлган. Самарқанд сарбадорлари етакчиси Абу Бакр Калавий ҳам ҳунармандлар дарғаси бўлган. Машҳур уламо-Хўжа Аҳрор Валий Мовароуннаҳрнинг энг катта заминдори ва савдогари, Ҳазрат Алишер Навоий эса Хуросоннинг йирик ер эгаси бўлгани ҳам бежиз эмас.

Хуллас, мулкдорлар синфи минг йиллик тарихимизда шаклланган табақа эди. Октябрь тўнтариши ана шу синф илдизига болта урди. Чунки мулкдорлар йўқсиллар жамияти қурилишини истаган большевиклар сиёсатига қарши тура оладиган синф эди. Моддий замини бақувват, ўз ҳуқуқи ва эрки учун курашга қодир табақа эди. Улар на тарихан, на моддий, на маънавий заминга эга бўлмаган социализм ғояларини таги бўш иморатлигини биладиган кишилар эди. Шунинг учун ҳам Шўро ҳокимияти хусусий мулкчиликни бекор қилиб, мулкдорлар синфини қатағон этди.

ЎЗЛИКНИ АНГЛАШ ВА ТЎҒРИ ЙЎЛ ТАНЛАШ

Мустақил давлатимиз тикланган тўрт йил давомида биз нималарга эришдик? Олий Мажлис IV сессиясида қатнашган ҳар бир киши ана шу масала хусусида Президент мулоҳазаларини тинглади. Улар хаёлан ўша ўтган йиллар сарҳисобини таҳлил қилишди. Шўролар иттифоқи таркибида кечган давр ва истиқлолнинг шу тўрт йили давомидаги Ўзбекистоннинг аҳволи хусусида мулоҳаза юритишди. Улар давлатимиз бошлиғининг маърузасидан ўзликни англаш туйғусини ҳис этдилар, десак муболаға бўлмайди. Ким эдигу ким бўлдик? Шўролар иттифоқи даврида биз аллақандай «даҳолар» ўйлаб чиқарган «кишилик жамиятининг янги кўриниши», деб улуғланган «совет халқи» атамаси соясида яшаб келардик. Ўз тарихимиз, маданиятимиз, миллий қадриятларимиз ва урф-одатларимизни ҳам унутиб, ўзлигимизни йўқотиш палласига тушиб қолган эдик.

Шўро тузумининг ҳукмрон мафкураси минг йиллик тарихимизни, буюк аллома-уламо ва миллий қаҳрамонларимизни эслашга, ардоқлашга ҳамда улар билан фахрланишга ҳам йўл қўймади. Мактабларда, олий ўқув юртларида Ватан тарихи дея Россия тарихи ўқитилди, унинг қаҳрамонлари оммалаштирилди. Святослав, Игор, Грозний, Петр, Суворов, Кутузовлар мадҳ этилди.

Агар биз мустақиллигимизнинг ўтган даврига назар ташласак халқимиз ўзлигини англашдек буюк жараённи бошидан кечираётганининг гувоҳи бўламиз. Тарихимизни, миллий давлатимизни, асрий анъаналаримиз ва қадриятларимизни тиклаш бўйича улкан одимлар ташланаётгани ҳеч кимга эндиликда сир эмас.

Ўша унутилмас 1991 йил август ойини, ўшанда ўтган Олий Кенгаш сессиясини эслайлик-чи. Москвадаги давлат тўнтаришига уриниш ва у билан боғлиқ воқеалар ҳар бир иттифоқдош республика раҳбариятидан тезкор чора кўриш ва ўз сиёсатини белгилашини тақозо қилар эди. Россия ва Шўролар иттифоқи юртимиз иқтисодидан ташқари бутун халқ онгини ҳам мустамлака турлари билан шундай чирмаб ташлаган эдики, ҳеч ким чинакамига мустақилликни ўйлай олмас эди. Эртанги куни ва истиқболини Москвадаги «даҳолар»сиз асло тасаввур эта олмас эди. Худди шу ҳолат Олий Кенгашнинг айрим ноиблари кайфияти ва дунёқарашида ҳам ҳукмрон эди. Шунинг учун ҳам улар Президентнинг Ўзбекистон мустақиллиги ҳақидаги Декларациясини тинглашганда ғоят ҳайрат ва таажжуб ичра донг қотишди. Улар ўз қулоқларига сира ишонмас эдилар. Бундай дадил қадам ноибларни эсанкиратиб қўйган эди. Ахир улар Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасида-хур республикада яшашмайдими? Яна қандай мустақиллик ҳақида гапирилмоқда ўзи? Ана шу фикр ва ана шу ғоя ноиблар миясида ғужғон ўйнар эди. Уларни тушуниш мумкин. Бутун дунёқараши коммунистик ташвиқот-тарғибот таъсирида шаклланган, партия ва шўро органларида бутун онгли умри ўтган ноиблар, бундай кескин, таҳликали, ўз кўлами ва маҳобати ила номаълум қадамга тайёр эмас эдилар. Уларни олдиндаги номаълум истиқбол ҳам чўчитгани табиийдир.

Ўрганган услуб, ўзлаштирилган тартиб-қоидалар, тайёр қолип-андозалар, кўниккан турмуш тарзидан воз кечишнинг ўзи бўлмайди.

Инсон онги, хоҳиш-иродасидан устун турувчи тарихнинг ўз темир қонунияти бор. 1917 февраль инқилобидан кейин Туркистоннинг таниқли уламолари, тижорат аҳли ва зиёлилар ўлка истиқболи ҳақида кенгашишди. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонларининг I, II, III қурултойлари қабул қилган ҳужжатларда Туркистон Россия республикаси таркибида қолиши зарурлиги гапирилган эди. Чунки ўлка халқлари турмуши минглаб кўзга кўринмас турлар билан Россия империясига ўраб ташланганлиги уларга аён эди. Келинг, энди воқеалар ривожига эътибор беринг. 1917 йил октябрь тўнтаришидан сўнг большевиклар ҳокимият тепасига келгач, Туркистон мусулмонларининг IV фавқулодда қурултойи Россиядан буткул мустақил Туркистон мухториятини эълон қилди, чунки зукко сиёсий арбоблар эндиликда Россия этагини ушлаш миллий ҳалокатга олиб келишини ва Турон заминда сиёсий бошбошдоқликнинг авж олишига туртки беришини яхши англашган эди. Энди эса 1991 йил августига қайтайлик. Республика раҳбарияти ўша пайтда ягона тўғри йўлни танлаган ҳолда, Олий Кенгашда Ўзбекистон мустақиллигини эълон қилди.

Тарих ҳали бу воқеага ўзининг тўлақонли баҳосини бергани йўқ. Ўша вақтдаги мураккаб вазиятда Ўзбекистон раҳбариятининг бу дадил қадами ва бошланган иқтисодий ва сиёсий ислоҳотларни жаҳон матбуоти «мўжиза» деб атагани бежиз эмас. Ана шу ўтган тўрт йил якунини юртбошимиз Олий Мажлиснинг IV сессиясида лўнда шундай ифодалади:

«Ўтиш даврининг дастлабки босқичидаги демократик ўзгаришлар ва сиёсий тафаккур ранг-баранглигига баҳо берар эканмиз, айтиш мумкинки, Ўзбекистон бу борада бутунлай янгича, анъанавий бўлмаган йўлни танлади. Бизнинг моделимиз ватанимиз ҳудудида тарихан шаклланган жамиятнинг кўп миллатли таркибини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга асосланади. Биз бу моделдан демократик ҳуқуқий давлат қуришнинг пировард мақсадлари учун фойдаландик».

Мустақил Ўзбекистон раҳбариятининг зукколиги шундаки, у тарихимиз ва буюк ўтмишимиздан келиб чиққан ҳолда, на Осиё, на Европа мамлакатларидан биронтаси намунасини ўзига маёқ қилмади. Балки ўзимизга хос ва мос бўлган йўлни яратди.

Энг муҳими, 1917 йилдан йўқотила бошланган мулк-мулкдорлар синфи ва қатағон этилган хусусий мулкчилик руҳиятини ёқлаб чиқди. Бу ўзига хос инқилоб ва айтиш мумкинки, оламшумул воқеани барча ҳам яхши англаб етди дея оламизми?

Ҳаммага жуда яхши маълумки, жаҳон сармоядорлари, дунёдаги энг нуфузли банклар, йирик-йирик маблағини дуч келган жойга ташлаб қўядиган анойилардан эмас, илло, ишбилармон, омилкор одамлар пулини қаерга қўйишни жуда яхши билишади. Дунё миқёсидаги энг йирик инвестициялар сиёсий тинчлиги, сиёсий-иқтисодий ўсиши шу кундагина эмас, ҳатто яқин келгусида ҳам барқарорлиги аниқ бўлган давлатларга берилади. Узоқ муддатлар фойдаланишга мўлжалланган қўшма корхоналар айнан ана шундай ҳудудларда барпо этилади.

Жаҳон сармоядорлари учун Ўзбекистон мисолида янги ва истиқболли бир ҳудуд очилган экан, бу бизнинг ютуғимиз, ғururimиздир. Дунё банклари кўҳна заминимизга катта-катта маблағ ташлаётган экан, демак нафақат эртанги, балки индинги кунимизга ҳам қатъий ишонади. Зотан, бунга Президентимиз юритаётган ташқи иқтисодий сиёсат, Ўзбекистон тутган йўл тўғрилиги юз фоиз кафолат бериб турибди. Ўзбекистоннинг порлоқ истиқболига кўпни кўрган жаҳонки ишониб турган экан, наинки ўзимиз ишонмасак? Бир неча ўн йиллик карахт ҳолатдан ҳамон чиқа олмаётган раҳбарларни уйғотиш учун жон куйдираётган юртбошимизнинг мустақиллигимиз шу ўтган тўрт ярим йилида амалга оширган ишлари вақти келиб улкан тадқиқотларга мавзу бўлиши шубҳасиз.

ИСТИҚБОЛ МАСЪУЛИЯТИ

Маълумки, Президентимиз Фармонига кўра 1996 йил Амир Темур йили деб эълон қилинди. Диққат қилсангиз, соҳибқирон таваллуд топган йил худди 1996 йил каби сичқон йилидир. Бу шундай бир тасодифми ё қандайдир қонуният ёхуд тарих иродасими?

Амир Темур кимлигини дастлаб кам одамлар билган. Йиллар, асрлар ўтиши билан унинг қиёфаси, ишлари ва фаолияти мозий ичра тоғдек салобат касб этди. У мустақил Ўзбекистон рамзи, ёрқин маёғи ва ибрат намунасига айланди. Соҳибқирон буюк ўтмишимиз ва миллий ғуруримиздир.

Миллий ғурур! Бу муқаддас ғоя давлатимиз, мустақиллигимиз, юрт хавфсизлиги учун ва келажагимиз кафолати бўлмиш ёш авлод тарбиясида муҳим аҳамиятга эгадир.

Зотан, Президент Ислом Каримов Олий Мажлис IV сессиясидаги маърузасида ва бошқа анжуманлардаги чиқишларида, ўз асарларида ана шу миллий ғурур ҳақида, уни фарзандларимиз қалбида камол топтириш тўғрисида қатор пурмаъно фикрларни ўртага ташлади. Биз киммиз, аждодларимиз ким эканлигини улар онгига етказишни, тарихимизни, қаҳрамонларимизу фозил алломаларимизни билдиришни, уларнинг бой меросини ўрганишни уқтирди. Ўтмишини яхши билган ва ҳурмат қилган халқдагина миллий ғурур пайдо бўлади ва камол топади. Ғурури кучли халқ эса енгилмас ва келажаги порлоқ бўлади. Юртбошимиз соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказиш энг масъулиятли вазифалигини таъкидлаб, IV сессиядаги маърузасида шундай долзарб масалани кун тартибига қўйди: «Биз бугун ўтиш даврининг қийинчиликларига қарамасдан, эртага ўрнимизга келадиган ёшлар, фарзандларимиз тўғрисида ўйлашимиз, уларнинг маънавий камолоти ва жисмоний соғлиги, одамларнинг соғлиги, миллатнинг соғлиги тўғрисида қайғуришимиз керак».

Чиндан ҳам бугунги кунда яратилаётган келажак — ёшларимизнинг жисмоний, маънавий ва руҳий камолотига боғлиқдир. Ҳозирги авлод эса шу келажак олдида масъул ва бурчлидир. Шу ўринда табиий савол туғилади: ёшлар тарихимизни, ёвқур аждодларимиз ва юртимиз қаҳрамонларини билишадими? Улар билан фахрланишадими? Ватан деганда улар нимани англашади? Бу жумбоқ олимлар ва ижтимоий фанлар соҳибларининг изланишлари учун тегишли йўналишлар бермоқда. Биз ана шунга доир бир-икки мисол келтирамиз. Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институти ўқитувчилари биринчи босқич талабалари ўртасида «Ўзбекистон — Ватаним менинг» мавзуида сўров ўтказиб, ёшларнинг бугундаги ва келажакдаги Ўзбекистон тўғрисидаги қарашларини аниқлашга уринишди.

«Мана, Ўзбекистон Республикаси мустақил бўлганига бешинчи йил кетяпти, — деб ёзади институтнинг I босқич талабаси Азамат Шойматов. — Шу қисқа вақт ичида асрларга тенг катта ишлар қилинди. Давлатимизни кўплаб мамлакатлар тан олди, ўз гербимиз, мадҳиямиз, байроғимизга эга бўлдик. Халқимизнинг асрий қадриятлари тикланиб, ўзбек тили давлат тили мақомини олди. Буларнинг барчаси ва ҳозирда қилинаётган ишлар, Президентимиз айтганидек, Ўзбекистоннинг келажаги буюклигидан далолат беради. Унинг нуфузини янада ошириш биз илму толиблардан яхши ўқиб, етук мутахассислар, замонавий билимлар эгаси бўлиб етишишни талаб этади. Чунки, эртага давлатимизнинг равнақини таъминлаш биз ёшларнинг қўлимиздадир».

Хуршид Раҳимжонов — механика факультети талабаси: «Ҳеч бир замонда биз талабаларга бугунги кунимиздек имкониятлар яратилмаган. Олий ўқув юртларига киришда тест синовларининг қўлланилаётгани, ижтимоий ҳимоянинг йўлга қўйилгани, кўплаб тенгдошларим чет мамлакатларда ўқиб, билимларини оширишлари учун кенг йўл очилганлиги фикримнинг яққол исботидир. Давлатимиз кўрсатаётган бу ғамхўрликка биз қандай жавоб беришимиз керак? Менимча, бунинг учун биз тарихимизни, буюк боболаримизнинг бой меросини, халқимизнинг азалий урф-одатлари ва анъаналарини, умумбашарий қадриятларни, илму фанни чуқур ўрганиб, аъло баҳоларга ўқишимиз зарур.

Сўров жавоблари таҳлили шуни кўрсатадики, бугунги фаол ёшлар Ватан ва миллат қадрини, истиқлол ғоясини яхши тушунадилар. Уни кўз қорачиғидек асраш ва ривожлантириш учун ўзларини масъул деб билмоқдалар ва тенгдошларини ҳам шунга даъват қилмоқдалар.

Биз, ижтимоий фанлар соҳиблари эса ёшлар дунёқарашини янада шакллантириш ва истиқлол мафкурасини улар онгига сингдиришдек муқаддас ишга масъулмиз.

Фатхулла ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси давлат ва жамият қурилиши факультети декани,
Ҳамдам СОДИҚОВ,
тарих фанлари доктори.

«Ўзбекистон овози»га жавоб берадилар

«ШИФОХОНАДА ДОРИ БОР, АММО...»

(«Ўзбекистон овози» 1996 йил 1 февраль)

Танқидий мақола марказий шифохона ходимлари ҳамда шаҳар ҳокими ўринбосари А.Бобораҳимов иштирокида атрофлича муҳокама қилинди.

Унда кўрсатилган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Марказий шифохона бош врачи М.Фозиловнинг 1996 йил 8 февралдаги буйруғига асосан катта ҳамшира В.Цой ўз вазифасидан озод қилинди. Талабалар поликлиникаси катта ҳамшираси Ш.Акбарова, шифохона муолажа ҳамшираси Г.Рустамова, ўқувчи ва ўсмирлар диспансери бош врачи О.Журабоева, талабалар поликлиникаси мудири И.Холматовларга ҳам тегишли чоралар кўрилди.

Шаҳар ҳокимлигининг махсус гуруҳи томонидан барча шифохоналарда дори-дармонларни сақлаш, беморларга тарқатиш ва ҳисоботнинг олиб борилиши ўрганилди. Текширув натижаси ҳам шу йиғилишда муҳокама қилинди.

Бу долзарб ва муҳим масала шаҳар ҳокимлиги ҳамда марказий шифохона раҳбарларининг диққат марказида бўлади.

Марғилон шаҳар ҳокими А. РЎЗИЕВ.

Таҳрирсиз хатлар

ЖИГАРБАНДЛАРНИ КУТИБ ЯШАЙМИЗ

Асли хоразмликман. Болалигим Тошкентдаги 22-болалар уйида ўтди. Қисмат мени қариганда ҳам аямади. Лекин бахтсизман демайман. Умр бўйи ҳалол яшадим. Етти йиллирки, қариялар уйидаман. Йўқ, ношукрлик бўлмасин, устимиз бут, қорнимиз тўқ. Озода, шинам бошпана, ширинсўз, меҳрибон одамлар орасидамиз. «Бир мен эмас-ку, шундай яшаётган дея» гоҳо дилим хуфтон кезлари ўзимга-ўзим шундай тасқин бераман. Лекин кўзимиз ҳамиша йўлда, кўнглимиз фарзандлар, қариндошлар, ёр-биродарларни қўмсайди. Ноқобил... булсаям, барибир фарзандлар дийдорини соғиниб интиқ кутамиз. Шу ерда яшовчи Урозгул Асқарова ёки Кумушой Чилинбоева, умуман қай биримиз ҳамсуҳбат бўлмайлик, гурунгимиз, дилкашлигимиз фақат шу: кўзимиз йўлда. Биротаси йўқлаб келармикин... Эшитдингизми, фалончининг ўғли-қизи келибди кургани.

Биламиз, уша куни «фалончи»нинг қалбида қувонч, дунёда ундан хурсанд одам йўқ. «Менникилар эса неча йиллирки, йўқламайди» деган сўзларни ҳам эшитиб қоламиз. Унга тасалли берамиз: «Худо хоҳласа ҳадемай уйимизни тўлдириб келиб қолишади, умидсизланманг...» Ҳа-ҳа, биз бир-биримизга суянамиз. «Ёлғизлик азобига малҳам борми?» деймиз бир-биримизнинг кўнглимизни чўктирмаслик учун узун кечалари пинҳона.

Қавм бўлиб яшаш аждодларимиздан мерос. Бу — бежиз эмас, албатта. Яхши одамлар қуршовида бўлсак-да, кўнглимиз қавмларни, жигарбандларни қўмсайверади, кутаверади, йўл қарайверади.

Қарияларни кўнглини овловчи мурувватпеша кишилар жуда кўп. Уларга биздан қайтмаса, Худодан қайтади, Аллоҳ марҳаматини аямасин шундайлардан. Байрам кезлари куплар, айниқса, ангренлик Нуҳриддин Нидоев, Рузимуҳаммад Маламинов, оҳангаронлик Қушбой ота Мусулмонов сингари гамхўр кишилар йўқлаб келишади. Бошимиз осмонга етади, дошқозонларда ош дамланади, улашилади.

Энг қувончлиси, Олмалиқ тоғ-маъданчилик ҳамда гўшт комбинати бизни ҳомийликка олган. Уларнинг меҳр-мурувввати кўнглимизни илитиб туради. Барибир биз жигарбандларимиз дийдорига муштоқмиз. Азизлар, биз сизларни кутиб яшаймиз...

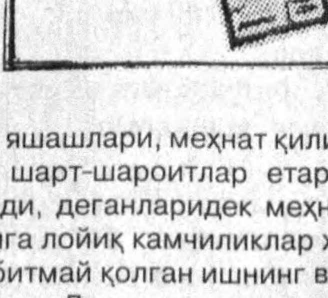

А. ҲАЙИТОВ,
иккинчи гуруҳ ногирони.

ҚАЧОНГАЧА ЛОЙ КЕЧАМИЗ?

Пойтахтимизда амалга оширилаётган улкан қурилишлар, ободончилик ишлари таҳсинга лойиқ. Шаҳарликларнинг яшашлари, меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун шарт-шароитлар етарли. Зеро, гуруч курмаксиз бўлмайди, деганларидек меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозларига лойиқ камчиликлар ҳам йўқ эмас. Албатта, ҳар қандай битмай қолган ишнинг вақт соати бор, сабр қилиш мумкин. Лекин тоқатнинг ҳам чегараси бўлади-да. Биз пойтахтимизнинг марказида жойлашган «Дархон» маҳалласига хос баъзи «манзаралар» ҳақида фикр юритишни лозим топдик.

Маҳалламиз аҳли байналмилал. Мирзо Улуғбек туманидаги кўзга яқин жойлардан, кўчалар, уйлар бежирим. «Салор» суви, «Старт», «Динамо», «Меҳнат» спорт мажмуалари ҳам шу ерда. Туман ҳокимлигидан вакиллар маҳалламизга келиб туришади. Қачон дейсизми? Кейинги уч-тўрт йил ичида икки маротаба. Шундай бўлгандан кейин бизнинг арзимизнинг моҳиятига қандай тушунишади-ю айрим кўчалардаги юриб бўлмас аҳволни қандай қилиб сезишади? Гап шундаки 1992-1993 йиллари маҳалламиз кўчалари канализация ўтқазиш важидан кавланди. Қувурлар ётқизилиб, ҳандақларга тошлар ётқизилди. Афсуски асфальтлашни унутиб қўйишди. Бир қишдан кейин кўчалар ўйдим-чуқур, машина кирса, чиқолмайдиган бўлиб қолди. Бурноғи йили эса Геологлар кўчасидан Куропоткин, Римский-Корсаков, Галицина, Можайский ва Беш оғайни кўчаларига водопровод қувурлари ётқизилди.

Албатта, аҳолини яшаши учун бундай қулайликлар кишини қувонтиради. Аммо, бошланган ишни чала қолдирмай йўлларни текислаб, асл ҳолига келтириш шунчалик қийинми? Қачонгача куз, баҳор ойларида болалар лой кечиб мактабга борадилар, катталар кўча бфшига чиқиб, оёқ ювадилар. Ўтган йили арзнома билан туман ҳокимлигига мурожаат қилган эдик. Натижаси бўлмади. Қизиғи шундаки ўша йил ёзда 15-20 нафардан иборат жамоа асбоб-анжомлари билан Можайский кўчасида 15 кун «дам олишди». Улар нимага келишди, нени кутишди — билолмадик. Вақти хушлик қилиб, ўзларининг гредер, асфальт машина ва бошқа техникалари билан яна қайтиб кетдилар.

Ҳурматли таҳририят! Додимизни газета орқали маълум қилмасак, бўлмайдиганга ўхшайди. Бу аҳволда хайрли тадбирлару тўйларимизни қандай ўтказамиз...

Уруш ва меҳнат фахрийларидан:
А. Фатхуллаев, И. Белобородов, М. Алиев, М. Азизов, хизматчилардан Ж. Камолов, жами 13 та имзо.

Бугуннинг гапи

МУФАССАЛ МАЪЛУМОТ ОЛИНДИ

Шу кунларда таҳририятга келаётган хатларда, телефон қўнғироқларида кўпроқ қандай саволлар бўлиши мумкин? Албатта, мамлакатимизда амалга оширилаётган муҳим тадбир — аҳолининг омонатларидаги пул маблағларини индексация қилиш бўйича тушунтириш сўралади. Бу борада ҳукуматимиз сиёсатининг ҳаётбахш қирраларини кенг оммага тушунтириш кундалик матбуотнинг ҳам муҳим вазифаси эканлиги республика Вазирлар Маҳкамасининг шу масаладаги қарорида таъкидланган. Табиийки, мазкур мавзуга оид саволларга малакали жавоб бериш учун журналистларнинг ўзлари муфассал маълумотларга эга бўлишлари керак. Шу маънода Республика Президенти девони ҳузуридаги Ахборот марказининг навбатдаги машғулотида Ўзбекистон Республикаси Халқ банки раиси Нуриддин Муҳиддинов бошлиқ мутахассислар гуруҳининг қатнашганлиги айни муддао бўлди.

Нуриддин Фахриддинович оммавий ахборот воситалари шарҳловчиларига Халқ банкининг кейинги даврдаги фаолияти ҳақида сўзлаб берди. Мамлакатимизнинг энг чекка қишлоқларидаги аҳоли ҳам унинг хизматидан фойдаланиши учун банк инфраструктурасини ташкил этиш мақсадида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида гапирди. Ҳозирги кунда Халқ банкида аҳолининг 3 миллиард 100 миллион сўм жамғармаси сақланмоқда. Жойлардаги бўлимлар ўртасида тезкор алоқани йўлга қўйиш, ягона компьютер тизимини ишга солиш туфайли операциялар бир неча соатлар ичида амалга оширилиши учун нималар қилинаётганлиги ҳақида сўз кетди. Кейинги даврда Халқ банкининг 504 та янги бўлимлари очилди. Термиз, Наманган шаҳарларида вилоятлар бошқармалари бинолари ишга туширилди. Республика Халқ банки бошқармаси ҳам шу йилдан янги бинода иш бошлади.

Ҳозирги пайтда янги сертификатларни муомалага чиқариш тадориги кўрилмоқда. Айни пайтда мамлакат ёшлари орасида миллий валютамизнинг нуфузини оширишга, қадрига етиш мақсадида ўқувчи омонатлари жорий этилди, шу кунгача 13 мингга яқин ана шундай ҳисоблар очилди. Халқ банки 1995 йилдан буён 2000 донадан зиёд компьютер сотиб олди.

Бизда ҳам пластик карточкалар жорий этиладими? Мижозларни кўпайтириш учун қандай тадбирлар амалга оширилмоқда? Аҳолига бериладиган ссуда миқдорини ким белгилайди? Шу ва шу каби саволларга Халқ банки раҳбарлари ва мутахассислари муфассал жавоб бердилар.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

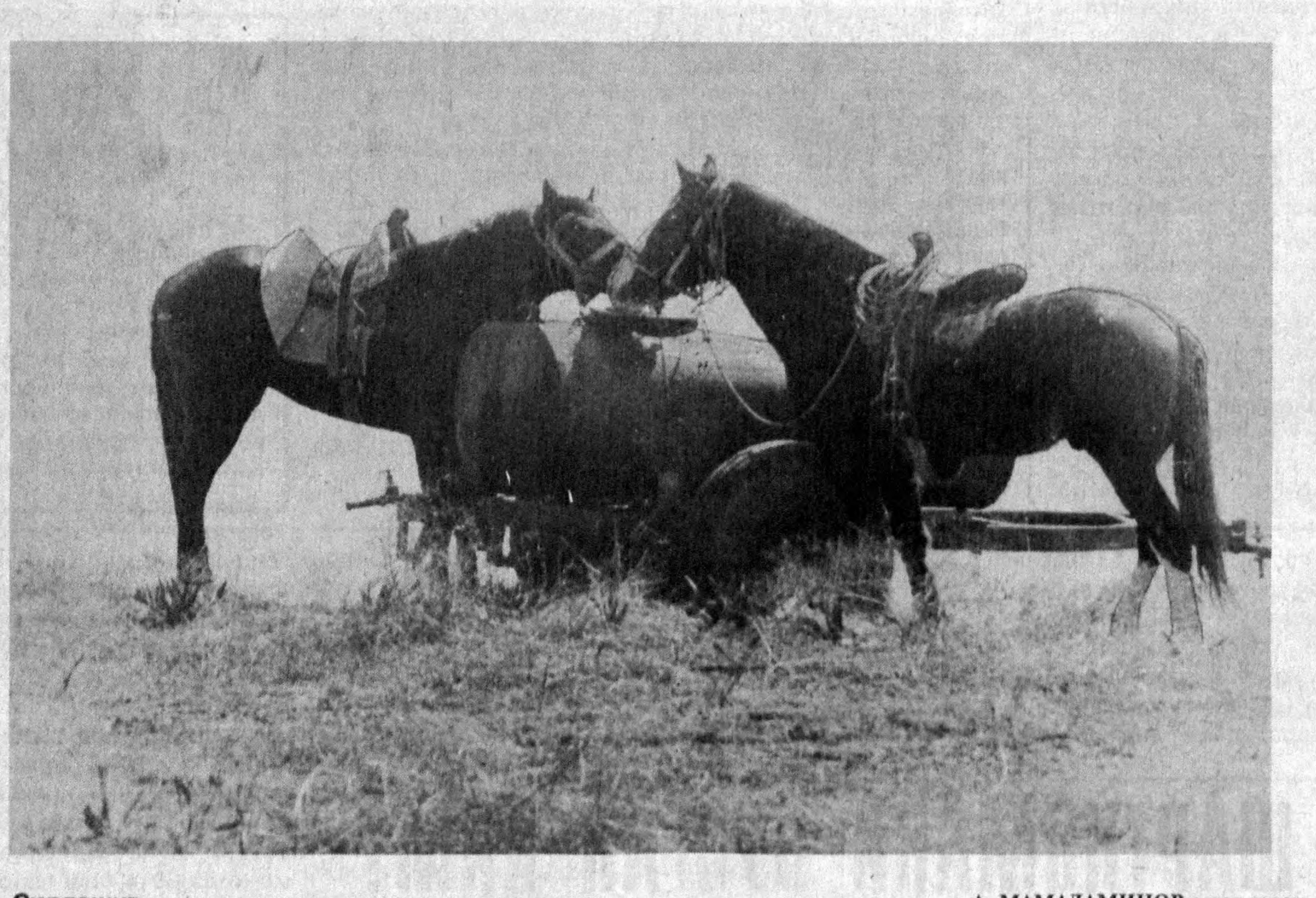

Сирлашув. **А. МАМАДАМИНОВ олган сурат.**

КАРВОНБОЗОР БАРПО ЭТИЛЯПТИ

БУХОРО (мухбиримиздан). Шаҳарга кираверишда «Карвонбозор» мажмуи қурилиши жадал олиб бориляпти.

Қадимий шаҳарнинг 2500 йиллиги олдидан бошланган бу хайрли ишга шаҳар ҳокимлиги бош-қош. Катта майдонни эгаллайдиган бу масканда савдо дўконлари, чойхона, маиший хизмат корхоналари, ошхоналар барпо этилади. «Карвонбозор» Бухоро меҳмонлари ҳамда харидорлар учун қулайлик яратибгина қолмай, тижорат ишларини яхшилашга ҳам имкон беради.

Б. ДАВРОНОВ.

Маданият янгиликлари

ҲОМИЙЛАР ҲАМКОР

Самарқанд вилоятида «Ўзбекистон—Ватаним маним» республика кўрик-танловига тайёргарлик ишлари қизғин тус олган. Уни намунали ўтказиш мақсадида вилоятдаги таниқли ёзувчилар, бастакорлар ва хонандалардан иборат штаб ташкил этилди. Вилоят ташкилий қўмитаси, ҳакамлар ҳайъати ва вилоят маданият ишлари бошқармасининг масъул ходимлари шаҳар ва туманларда ўтадиган кўрикка бошчилик қиладилар.

Кўрик-танловга яхши тайёргарлик кўриш, уни қизиқарли ўтказиш мақсадида барча ҳудудларда ҳомийлар жалб қилинган.

СОҲИБҚИРОН ВА ТАРИХИЙ ОБИДАЛАР

Ҳозирги кунда ҳар соҳада Амир Темур таваллудининг 660 йиллик юбилейига тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Яқин кунларда Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти, Ўзбекистон маданий ёдгорликлар илмий ишлаб-чиқариш бош бошқармаси ҳамкорлигида мазкур санага атаб «Темур ва темурийлар давридаги архитектура ёдгорликларининг сақланиши ва унинг таъмирланиши» мавзуида илмий-амалий анжуман ўтказилади. Унда архитектура ёдгорликлари ва қурилиш масалаларига бағишланган қатор қизиқарли мавзулар ўртага ташланади.

Мухтасар КАРИМОВА.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 26

Профилактика муносабати билан 26 февраль куни Ўзбекистон телевидениеси биринчи дастурининг кундузги кўрсатувлари 6.30 дан 12.35 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.

Публицистик «Ҳумо» кўрсатувлар дастури:

18.10 1. «Қуёш юрти».
18.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 2. Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 3. «Мувозанат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.20 «Дилрабо дерлар сени». Убайдулла Алиев куйлайди.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Мўъжиза». Дэвид Копперфильд.
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Курьер».
21.15 «... яна об-ҳаво ҳақида».
21.25 ТВ II намойиш этади.
21.35 «Уфқлар».
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.05 — 00.05 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Италия таассуротлари». 5-кўрсатув.
8.55 «Чет эллик қиз». Бадиий фильм.
10.05 «Темир тан даҳолар». Компьютерлар Ўзбекистонда.
10.35 Болалар учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
11.25 «Маърифат бешиги».
11.55 — 12.35 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчилар ансамблининг концерти.

* * *

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тоғ капалаклари». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 21.40

*

21.40 «Ғолиб». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.55 «Алибек Днишев». Телефильм.

IV

17.05 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув.
17.40 «Йўлингиз бехатар бўлсин».

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Тафсилот». Ахборот кўрсатуви.
20.15 «Янги иқтисод».
20.50 «Оқ соя».
21.20 «Спорт-тайм».
21.50 «Таҳлил». Ҳафта мобайнидаги газеталар шарҳи.
22.05 Эълонлар.
22.10 «5+1». Ёш томошабинлар театрининг актрисаси Ф. Режаметова билан суҳбат.
22.40 — 23.40 «Афғон тупроғидан қайтган баҳодирлар». Афғонистондан қўшинлар олиб чиқиб кетилганлигининг 7 йиллигига бағишланган 2-кўрсатув.

СЕШАНБА, 27

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Биржа ва банк хабарлари.
8.50 «Рики, Тики, Тави». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
9.40 «Булоқлар кўз очганда».
10.10 «Камондаги қалб». Мусиқий дастур.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.30 Она тили.
12.00 — 14.00 «Бешинчи давон». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Синфдош». Тележурнал.
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 Эстрада тароналари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 Янги ёзилган куй ва қўшиқлар.
21.45 Бевосита мулоқот.
22.45 «Ёшлар билан юзма-юз».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.25 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 ТВ II намойиш этади.
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Бизнес-уик».
20.05 «Мусиқий йўлка».
20.10 «АРТ-журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Кордон-блю» («Ош бўлсин»).
21.10 «Видеогид».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 «Кинонигоҳ».
23.30 — 00.10 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Кўқон». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Табассум ўғрилари». Бадиий фильм. 1-серия.

*

Россия давлат телевидениеси

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.50 «Бу ажиб дунё».

IV

17.05 «Алавердлар». Бадиий телефильм.
17.40 Камер куйларидан концерт.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
21.10 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.
22.10 Эълонлар.
22.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.45 — 00.15 «Кинематограф».

ЧОРШАНБА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Кураш. Ўзбекистон чемпионати.
9.30 «Шукрона». Публицистик кўрсатув.
10.00 «Оналар мактаби». Тележурнал.

ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИ:

10.30 Инглиз тили.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Ассалом, Япон тили».

*

12.10 «Кашф этилаётган имкониятлар». Самарқанднинг жонон пиёласи.
12.40 — 13.50 Ш. Бошбеков. «Чорғонлар». Тошкент Маданият техникуми талабаларининг диплом спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Уз аризасига биноан». Мультфильм.
18.20 Спорт хабарномаси.
18.30 «Агрофирма — давр талаби». Публицистик кўрсатув.
18.55 «Навоий дунёси». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Иқтисод чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.50 «Тўти қушли аёл». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.35 Япония ҳақида ҳикоялар.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Ҳайвонот оламининг сири».
21.45 Оҳанглар ва Эълонлар
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55 — 23.55 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Кабутарим», «Есенсой чўлларида». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Табассум ўғрилари». Бадиий фильм. 2-серия.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.45 «Байрам-Али». Телефильм.

IV

17.05 «Ҳаракатда баракат». Самарқанд химия заводи.
17.30 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «02» тўлқинида.
20.30 «Тажриба ва тадқиқотлар».
21.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Тошкент оқшомида».
22.50 — 23.30 «Туризм-ревю» (такрор.).

ПАЙШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Иқтисод чорраҳаларида». Тележурнал.
8.50 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.
9.55 «Элга хизмат». Талаб ва таклиф.
10.25 «Қишлоқ стадионларида». Оммавий спорт масалалари.
10.45 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.15 Чанг тароналари.
11.45 — 12.15 «Аёл борки, олам мунаввар». Публицистик кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси. «Онамга совға».
18.40 «Шеърият». Жонибек Субонкулов.
18.50 «Фермер». Тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Юзма-юз».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Нури иймоним». Носир Алимаҳсумов куйлайди.
21.40 «Беш ҳалқа жозибаси». Халқаро Олимпиада ҳаракатининг 100 йиллигига.
22.10 «Ёшлик» студияси. «Ўхшаш чеҳралар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.20 «Рақслар гулдастаси».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Автосалон».
20.10 «Сизнинг услуб».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 ТВ II намойиш этади.
21.00 «Мусиқий йўлка».
21.10 Жаҳон киноси юлдузлари.

(Давоми 4- бетда).

«ҚАРНАБЛИКЛАР КУЛГУСИ»

Газетамизнинг Самарқанд вилояти бўйича ўз мухбири Фармон Тошев Ўзбекистон ХДП вилоят кенгаши газетаси — «Регистон»га муҳаррирлик ҳам қилади. Ана шу газета икки йилдан буён «кутубхона» туркумида китоблар чоп этаяпти. Яқинда Фармон Тошевнинг «Қарнабликлар кулгуси» китобчаси босмадан чиқди. Қуйида шингил ҳажвиялардан баъзилари билан танишасиз.

СУТДА БОМБА БОР ЭКАН!

Ҳайдар аканинг сут ичгиси келди. Хотини касалхонада, болалари эса мактабга кетган. Аксига олиб уйда гугурт ҳам йўқ экан. Уйлаб-уйлаб электр чойнакка сутни солди, қопқоғини ёпиб қўйди. Бир пас кароватга ёнбошлади. Кучли портлаш ва қий-чувдан уйғониб кетди. Қараса, қўшнилари. Уй ўртасида чойнак ағанаб ётипти. Сут атрофга сочилиб кетган.

— Сутнинг ичида бомбаси бўлса керак, — деди Ҳайдар ака ўзини оқлаш учун.

Қўшнилар бу гапга кулиб қўйишди.

БОРИСНИ ТАНИЙСАНМИ?

Баҳром ака Тошкентда ўқиб юрганда қишлоққа келган.

— Бир Тошкентга борсангиз, томоша қилдираман, — деган холасига.

— Жиян, катта шаҳардан сени қандай ҳам топардим...

— Поездан тушиб, Борис қани десангиз ҳамма танийди мени, — ҳазиллашди жиян.

Хуллас, хола шаҳри азимга борди. Ундан, бундан жияни Борисни сўради — тополмади. Ҳеч ким билмайди. Бир амаллаб у ўқийдиган жойга келди. Яна сўради.

— Ҳой, болам, Борис қаерда?

— Қанақа Борис, холажон?

— Қарнаблик Борисда!

— Билмадим, унақасини эшитмаганман.

Тасодифни қарангки, ҳалиги йигитнинг ёнидаги бола биларкан уни.

— Э хола, юринг буёққа, Борис акани мен топиб бераман.

— Ана, кўрдингми, яна танимайман, дейсан. Ҳамма билади уни.

Болалар кулиб-кулиб холани жияни олдига бошлашди.

ИШЛАР ҲАЛИЯМ ЭСКИ ЖОЙДА

Тўра акани қишлоқдошлари «Тўра товарищ» дейдилар. У кишидан жўралари, тенгқурлари «ишлар қаерда?» деб сўрашса, «ҳалиям эски жойда» деб қўядилар. Бир куни «Тўра ака, ўзи қаерда ишлайсиз, эски жойингиз қаер?» десам:

— Очиғи, ўн йилдан бери ишламайман, — дедилар.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ФАКТЛАР

ПРЕЗИДЕНТ 850 МИЛЛИОН ДОЛЛАР СЎРАДИ

· НЬЮ-ЙОРК. АҚШ Президенти Билл Клинтон мамлакат конгрессидан Босния ва Герцеговинада тинчликни барқарорлаштириш жараёни учун 850 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ ажратишни сўради.

АҚШ Президенти матбуот котиби Майкл Маккэри ушбу маблағ АҚШнинг Болқон ярим оролига жўнатаётган 20 минг кишилик ҳарбий қисмлари, шунингдек, собиқ Югославиянинг уруш туфайли издан чиққан иқтисодини тиклаш учун сарфлашга мўлжалланаётганини маълум қилди.

МИЛЛИЙ ХАВФСИЗЛИКНИ КЎЗЛАБ

· ИСЛОМОБОД. Покистон Президенти Фаруҳ Леҳгарий журналистлар билан учрашувда мамлакат ҳудудини ядро қуролисиз минтақа, деб эълон қилишга чоғланмаётганини маълум қилди.

Покистон раҳбари Жанубий Осиёдаги барча давлатлар ядро қуролини тарқатмаслик ҳаракатига бош қўшмагунча шу фикрда туражагини айтди. Шунингдек, у мамлакатнинг миллий хавфсизлигини ўйлаб, шундай қарорга келганини таъкидлади.

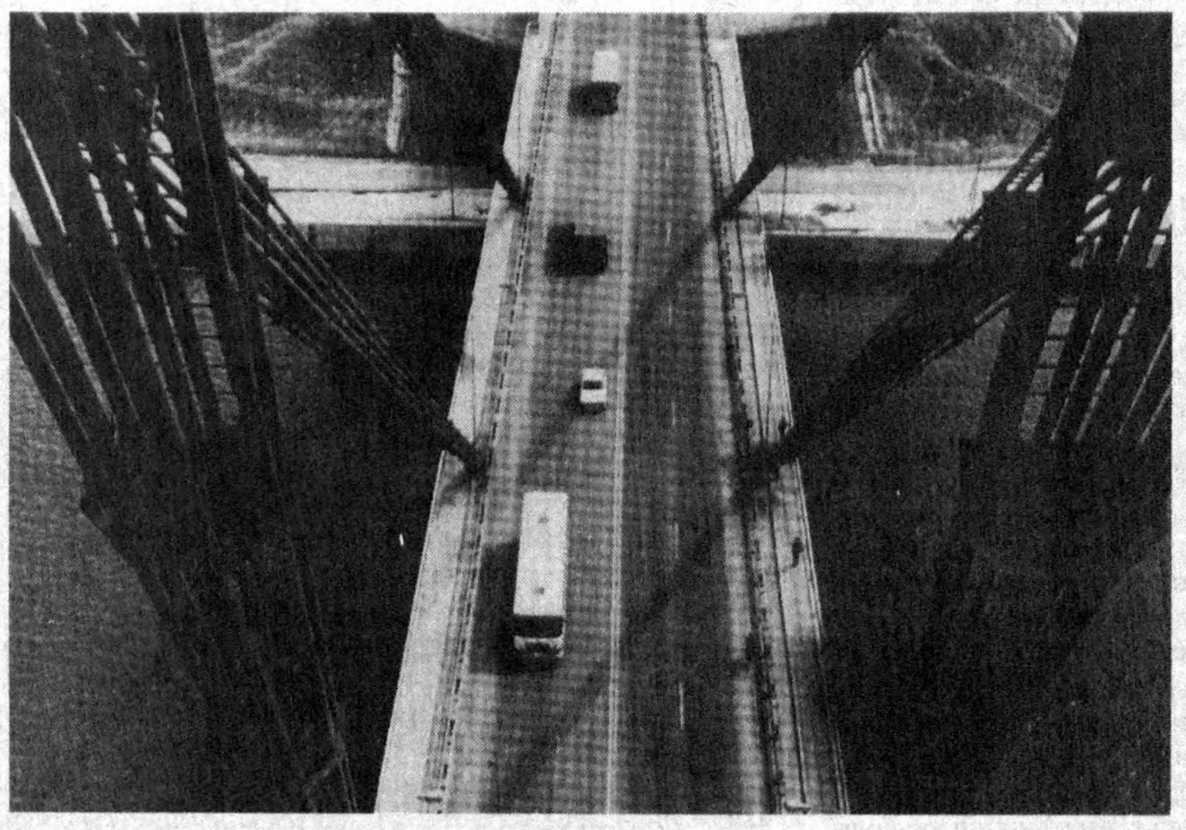

Италия кўчаларида.

ТИНЧЛИКНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ ЯНГИ ТИЗИМИ?

· ПХЕНЬЯН. Шимолий Корея ҳукумати ярим оролда тинчликни таъминлашнинг янги тизимини жорий этиш чораларини муҳокама қилиш таклифи билан АҚШ ҳукуматига мурожаат қилди.

Маълумки, 1950-1953 йиллардаги ўзаро урушдан сўнг Шимолий Корея ва АҚШ ўртасида ярашиш тўғрисида битим имзоланган эди. КХДР ташқи ишлар вазирлиги вакили ушбу битим ўрнига икки мамлакат ўртасида янги вақтинчалик ҳужжатни имзолаш лозим эканлиги хусусида баёнот берди. Ушбу вақтинчалик ҳужжат Шимолий ва Жанубий Кореяни бир-биридан ажратиб турадиган бетараф ҳудудни назорат қилиш, шунингдек, юз бериши мумкин бўлган қуролли ҳаракатларни бартараф этиш билан боғлиқ масалаларни ўз ичига олади.

МАТБУОТ ХАБАРИ РАД ЭТИЛДИ

· НЬЮ-ЙОРК. АҚШ Давлат котиби Уоррен Кристофер Покистонга ядро қуроли технологияси етказиб бергани учун Хитой билан савдо алоқаларини тўхтатиш хусусида АҚШ ҳукумати қарори ҳақидаги матбуот тарқатган хабарни рад қилди.

Давлат котиби АҚШ ва Хитой муносабатлари ҳар икки мамлакат учун ҳам катта аҳамиятга эга эканини, Оқ уй маъмурияти ўзаро муносабатлардаги баъзи қийинчиликларни бартараф этиш учун ХХР билан алоқаларни янада фаоллаштиражагини айтди.

ЛЎНДАСИНИ АЙТГАНДА...

· Форс қўлтиғи қирғоғида жойлашган Катар давлатида ҳарбий тўнтариш қилишга уриниш бўлди. Бу уриниш ҳукумат томонидан барбод қилинди. 47 ҳарбий хизматчи ва полициячи ушбу тўнтаришни уюштиришганди. Ҳозирги пайтда юзга яқин киши ҳибсга олинди. Ҳокимият вакилларининг айтишларига кўра, бу тўнтаришнинг тепасида ташқи кучлар бор эмиш.

***

· Россия Президенти Борис Ельцин Архангельск вилояти маъмуриятининг бошлиғи Павел Балакшин, Саратов вилояти маъмурияти бошлиғи Юрий Белих ва Россия Федерацияси Президентининг шу вилоятдаги вакили Владимир Головачевни федерал бюджет маблағларидан фойдаланишда йўл қўйган хатолари учун эгаллаб турган лавозимидан бўшатди.

***

· Кейинги ўн беш йил ичида бразилияликлар ўртача 3,5 сантиметрга «ўсиб» қолишибди. Бундай хулосага 320 минг оиладаги аҳволни кузатган Сан - Паулу университети олимлари келишди. Тадқиқотчиларнинг ҳисоб-китобларига кўра бу ўсиш аҳолининг турмуш шароити яхшиланиб бораётганига боғлиқ.

ҲАММА НАРСАНИНГ ҲАМ ОЗИ ЯХШИ

· Ҳар учинчи французлик таркибида витамин ва турли маъданли тузлар мавжуд маҳсулотларни доимий равишда истеъмол қилар экан. Бу одат кўпроқ аёлларда кузатилмоқда. Уларнинг фикрича, витамин ва турли маъданли тузлар қиш фаслида киши танасидаги чарчоқ ва дармонсизликни бартараф этишда ёрдам беради. Ҳозир бу маҳсулотлар нафақат савдо дўконларида ҳатто почта бўлимларида ҳам сотилмоқда. Бироқ, француз врачларининг ташвиши шундаки, бу хил маҳсулотларни меъёрилан ошиқ истеъмол қилиш ҳам киши соғлиғига зарар келтирар экан.

ИҚТИСОДИЙ ЖАЗО ЧОРАСИНИНГ ОҚИБАТИ ЁМОН БЎЛЯПТИ

· Ироққа нисбатан қўлланилаётган иқтисодий жазо чораси мамлакатда терлама, вабо ва вирусли гепатит каби юқумли касалликларнинг кўпайишига сабаб бўлмоқда, деб баёнот берди Ироқ соғлиқни сақлаш вазирлиги вакили. Масалан, 1992 йил мамлакатда бирор марта вабо билан касалланиш ҳодисаси юз бермаган бўлса, кейинги икки йил ичида ҳар ўн минг кишининг 7 нафари бу касалликка чалинган. Терлама билан касалланиш ўн маротаба ортган. Вирусли гепатит ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, бундай машъум касалликларнинг кўпайиш сабаби мамлакатдаги сув тозалаш иншоотлари, маиший чиқиндиларни қайта ишлаш корхоналарининг иш сифати жуда пастлиги, шунингдек, хориждан келтирилаётган тиббий дори-дармоннинг кескин камайиб кетганидадир.

ҲАЙВОНЛАР ШОҲИ ХАВФ ОСТИДА

· АҚШлик олимлар 1994 йилда Танзаниядаги Серенгети миллий боғи ва Кения чегараларида 1000 дан ортиқ шернинг тўсатдан нобуд бўлиш сабабларини аниқладилар.

Миннесота штати университети олими Крэйг Пэкернинг айтишича шерларга ит вабоси вируси юққан. Бу касаллик ҳайвонлар шоҳи ҳисобланмиш бу жониворларга гиена, шоқол ва қоплонлардан юққан. Улар эса тез-тез уй итларига ҳужум қилиб турар экан. Олимларнинг фикрича, бундай фожиа қайта такрорланмаслиги учун ялпи эмлаш тадбирини амалга ошириш зарур. Бироқ, шерларни эмлашнинг иложи йўқ, шунинг учун уй итларини эмлаш режалаштирилмоқда.

ТАМАКИГА ҚАРШИ МУРОСАСИЗЛИК

· Германия аҳолисининг аксарият қисми тамаки маҳсулотларини реклама қилишга бутунлай қарши. «Форса» институтининг ўтган январь ойида олиб борган жамоатчилик сўрови натижасида ана шулар маълум бўлди. Сўров қатнашчиларининг 70 фоизи, тамаки рекламасини бутунлай тақиқлашни, 50 фоизи эса чекишга қарши курашнинг энг мақбул йўли ушбу маҳсулотнинг нархини кескин ошириш эканини айтган. Шунингдек, жамоат жойларида ва ишхоналарда чекишни ман этиш ҳақида фикр билдирувчилар ҳам кўпчиликни ташкил этди.

Сўровда қатнашганларнинг 7 фоизи эса «мовий тутун»га нисбатан ўзларининг ўта муросасизлигини намойиш этди. Улар нафақат тамаки рекламаси, балки, унинг савдосига ҳам бутунлай чек қўйиш керак, демоқдалар.

ФАЛАКНИНГ ГАРДИШИ

+ - = ! ? ...

БЕЗОРИ АДАШ

Бокудаги «Иншоотчилар» деб номланган метро бекатида полиция ходимлари томонидан Михаил Горбачев ушланди. У жамоат тартибини бузишда айбланганди. У улгудек маст бўлиб, перронда чекаётганди ҳамда бошқа йўловчиларнинг асабига тегаётганди. Михаилнинг «порлоқ» ўтмишини ҳисобга олиб навбатчилар уни ҳибсга олишлари мумкин эди. Чунки у безорилиги учун уч марта судланган ва ўғрилик содир этгани учун жами 15 йил қамоқ жазосини ўтаган эди. Бироқ полициячилар қонунбузарнинг ҳужжатларини текшираётиб, собиқ СССРнинг собиқ Президенти адашини таниб қолишди. Шу боис 37 ёшли бокулик безорини бундан буён безорилик қилмайман, деб берган ваъдаларига ишониб қўйиб юборишди.

ИККИ БОШЛИ ЧАҚАЛОҚ

25 ёшли мисрлик деҳқон аёл Фаузия Аудалла биринчи қизи туғилгандан кейин, яъни тўрт йилдан бери фарзанд кўрмасди. Яқинда унинг кўзи ёриди. Бу сафар ўғил. Бироқ ... бола икки бошли эди. Чақалоқни қабул қилиб олган доктор Нагми аш-Шодлининг айтишига қараганда янги туғилган боланинг оғирлиги 5 килограмм. Шуниси ажабланарлики, унинг икки бўйни, икки оёғи ва икки қўли бор. Ҳеч қандай камчиликка эга бўлмаган одатдагидек чақалоқ. Чақалоқ туғилиши пайтида врач кесерево усулини қўллашига тўғри келди.

Бундай икки бошли ривожланган боланинг туғилиши ҳоллари дунё медицинаси тажрибасида тўртинчи бор учраши. Боланинг отаси 30 ёшли Абдо ҳозирча иккинчи фарзанди икки бошли бўлиб туғилганидан бехабар. Чунки у араб давлатларининг бирида ишлайди.

БУНИ МУШТ ДЕСА БЎЛАДИ

Америкалик врач ҳузурига кириб келган мижознинг қўллари ўта катта бўлганлиги учун уни хирург Ричард Шур белкуракка қиёслади.

Лекин мижознинг қўллари профессионал баскетболчи АҚШ терма командасининг аъзоси Шакила О Нилнинг қўлларичалик улкан эмас.

Баскетболчининг қўллари операция қилинадиган столнинг каттагина қисмини беркитиб турадн, — деди врач. — Ҳатто операциядан сўнг унинг қўлига кўп миқдорда гипс сарфлашга тўғри келди. Операция муваффақиятли ўтганлиги туфайли баскетболчи бор-йўғи бир ярим ҳафта ичида яна майдонга тушди ва МБА клублари ўйинларида иштирок этмоқда.

(Жаҳон ахборот агентликлари ва газеталаридан олинди).

ИСЛОҲОТ ВА МАСЪУЛИЯТ

ИШГА ҚЎНИМ — ҒАЛЛАГА УНУМ

Ўтган асрнинг охирларида Фарғона водийси қишлоқ хўжалигини ўрганиб, бу ҳақда «Фарғона» номли катта китоб ёзган машҳур рус олими А. Миддендорф водий деҳқонларининг уруғчилик ишига пухталиклари, бошоқли дон экинлари уруғини экин пайкалларининг ер, сув, иқлим шароитларига қараб сочишларига тасанно айтганди. Масалан, тўқай ва ўрмонларга яқин қуш-қумурсқалар жуда сероб ерларга туятиш деган буғдой нави экилган. Чунки бу буғдой донаси тошдай қаттиқ бўлиб, уни еган қушлар ҳазм қилолмас, шу боис ҳам туятиш навли буғдой экилган пайкалларга қушлар яқин ҳам йўламас экан. Қишлоқдан анча олисда, одам кам борадиган ерларда эса луччак буғдой сочилган. Чунки унинг пояси бақувват. Дони эса бошоқли, деярли тўкилмас экан. Шунингдек, тоғли, тошлоқ қир-адир ерларда сувсизликка чидамли қайроқи буғдой, шўрхок чўл ерларда эса кўпроқ дони ингичка ва узун қизил буғдой нави экилган. Бу буғдой навлари ўз даврига нисбатан олганда анчагина серҳосил ҳам бўлган. Вилоят давлат уруғчилик назорати инспекцияси бошлиғи, дончилик соҳасида салкам 40 йилдан бери ишлаётган мутахассис Набижон Алижоновнинг айтишича, қайроқи буғдой навидан ўша даврларда ҳам ҳар гектаридан ўртача 24-25 центнердан ҳосил олишган. Ҳа, Фарғона деҳқонлари дончилик борасида катта тажриба, ўзига хос анъаналарга эгалар. Ўтган йил якунлари ҳам шуни кўрсатади. Зеро, 1995 йилда вилоятда ҳар гектар ердан ўртача 32,6 центнердан дон етиштирилди. Тошлоқ, Қува, Учкўприк каби туманларда эса ўртача ҳосилдорлик 36-40 центнерни ташкил этди. Қувадаги М. Раҳматов номли, Тошлоқдаги «Навбаҳор» жамоа хўжаликларида 46-50 центнердан ҳосил етиштирилди. Уларнинг иш натижаларига ҳавас қилса, тажрибаларини ўрганса арзигулик.

Лекин, Фарғона деҳқонлари дончилик соҳасида ҳамма иш кўнгилдагидек дея хотиржамликка берилишгани йўқ. Вилоятда дончилик бўйича ерлар самарадорлигини ошириш учун қаттиқ ҳаракат қилишяпти. Вилоят деҳқонлари 1996 йилда ҳар гектар ердан ўртача 38,5 центнердан дон ҳосили олиб, хирмонни 428 минг тоннага етказишга бел боғлаганлар. Салкам ярим миллион тонна дон! Ҳар бир қарич ер ҳисобда бўлган Фарғона шароитида бу айтмоққа осон. Фарғоналиклар айтилган сўзнинг уддасидан чиқиш учун барча ишларни қилишяпти. Кузги буғдой яхши кўкариб чиққан.

Ўтган йили вилоятнинг барча туман ва хўжаликларида бир текис ҳосил олингани йўқ. Зеро, гектаридан 40-50 центнердан ҳосил олган хўжаликлар натижалари сирасида Ўзбекистон туманидаги «Бўстон» жамоа хўжалигининг гектаридан 19, Фарғона туманидаги «Ғалаба» жамоа хўжалигининг гектаридан 18, Ёзёвон туманидаги Ш. Рашидов номли жамоа хўжалигининг гектаридан 11 центнердан ҳосил олганликларини кўрсатадиган рақамлар анча мунғайиб турибди. Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Хўш, ҳосилдорликдаги бу қадар катта фарқнинг сабаби нима?

— Пахта яккаҳокимлиги кучайган даврларда Фарғонада дончилик назардан четда қолгани сир эмас, — дейди вилоят деҳқончилик саноати уюшмасининг дон ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи А. Ҳакимов, — вилоятда ҳатто дон уруғчилиги хўжаликлари ҳам йўқ бўлиб кетганди. Ҳар ким топган донини сочаверарди. Кейинги йилларда бу соҳага эътибор кучайтирилди. Ҳозирги пайтда вилоятда 9 та уруғчилик хўжалиги, республика Қишлоқ хўжалик фанлар академиясининг «Ғалла» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси филиали ишлаб турибди. Бошоқли дон экинларининг вилоят иқлим ва ер шароитларига мос навларини танлаш ҳамда янгиларини етиштириш бўйича жиддий изланишларга имконият яратилди.

— 1994 йилда, — деганди ўтган кузакдаги суҳбатда Учкўприк туман агрохизмат уюшмаси раиси И. Раҳмонов, — 3810 гектар ерга уруғ сочишимиз керак эди. Ҳосилдорлик даражаси уруғлик буғдой навига боғлиқ. Ота-боболаримиз ернинг табиий шароитларига қараб турли навларни бежиз экишмаган. Бироқ биз ўша барчага манзур ғалла навларидан экайлик, десак сифатли уруғлик камёб бўлди. Натижада буғдойнинг қандай навлигидан, қаердан келтирилганидан қатъи назар, топилганига шукур қилиб экавердик. Гарчи режани ортиғи билан бажарган бўлсакда, натижадан кўнглимиз тўлмади...

Вилоятдаги бир қатор хўжаликларда ўтган йилги экин-тикин жараёнида айни шу аҳвол юз берди, десак хато қилмаймиз. Ҳолбуки, худди мана шу — сара уруғ, тегишли навни топиб экишгина бўлғуси мўл ҳосилнинг биринчи шартидир. Аввалги — ҳар пайкалнинг ўз тупроқ, сув шароитига қараб ўша ерга мос нав экиш тажрибаси афсуски унутилган эди. Вилоятда анча йиллардан буён кўпроқ буғдойнинг «Интенсив» нави экиб келинди. Қувасой ва Фарғона туманларининг тоғлиқ, дашт-тошлоқ ерларида ҳам шу нав, Марказий Фарғонанинг қумлоқ, шўрхок, еरости сувлари юзада жойлашган пайкалларда ҳам шу нав... Ҳали ҳозиргача вилоят ички минтақаларининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, уруғликни районлаштириш масаласи тўлиқ ҳал этилмаган. Ҳар ҳолда мутахассислар билан суҳбатларда улар фалон туманга фалон буғдой, арпа нави, бошқасига эса фалон нав муносиб, дея аниқ — ойдин айтолмадилар. 1994 йили вилоятнинг ҳар бир туманида махсус уруғчилик хўжалиги ташкил этиш масаласи кўтарилган эди. Чунки бундай хўжаликлар Бўз туманининг иқлим, тупроқ, сув шароитларига мос уруғлик етказиб берган бўлур эди. Афсуски, бу яхши ният ҳам ниятлигича қолиб кетди.

Шу ўринда Фарғона вилояти учун характерли яна бир ҳолни айтмоқ керак. Вилоятдаги юзлаб фермер хўжаликларда ҳам бошоқли дон экинлари экилади. Одатда, бундай хўжаликларда дон тоғ ораликлари, 1-1,5 гектарли кичик майдонларга экилади. Буғдой пишгач эса фермерлар ўримга қийналишади. Чунки бундай майдонларда фақат ота-бободан қолган ўроқ иш беради, халос. Натижада ўрим кечикиб кетади. Буғдой бошоғи қувраб, ҳосил ерга тўкилади. Бизнингча, мана шундай фермер хўжаликларига мослашган, кичик майдонларда бемалол ҳаракат қиладиган ихчам ўрим машиналари яратиш ёки топиб келтириш муаммоси ҳам етилиб қолди. Фарғона шаҳридаги «Яхши ният» илмий-ижодкорлик корхонасида худди шунақа кичик майдонлар, тоғ ораликларида ҳаракат қиладиган ўрим машиналари лойиҳалари яратилган. Афсуски, уларни синаш, намуна моделлари яратиш, ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш учун маблағ йўқ. Ҳомийлардан эса дарак кўринмайди. Вилоятда ҳозирги пайтда 704та комбайн бор. Аммо 102 минг гектар майдондаги донни қисқа фурсатда, сифатли ўриб олиш учун комбайнлар камлик қилиб қоляпти.

Фарғона деҳқонлари бу йил ҳам кўзланган ҳосилни тўплашлари аниқ. Лекин улар эришилган натижа билан кифояланиб қолмай, ҳосилдорликни жаҳоннинг энг тараққий этган давлатлари деҳқонлари эришган даражага етказиш, ҳатто ундан ҳам ошириш ниятидалар!

Алишер ИБОДИНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Футболимиз довруғини оширайлик

Мустақиллик туфайли орзулар рўёбга чиқмоқда. Ҳукуматимизнинг футболни ривожлантириш тўғрисида нуфузли қарорни қабул қилиши айни муддао бўлди. Тадбирлар — ҳаёт талаби. Чунки, жойларда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга йўл бермаётган муаммолар бор. Юртбошимиз халқ депутатлари Қашқадарё вилоят Кенгаши сессиясида спорт соҳасидаги ишларга эътироз билдиргани ҳам бежиз эмас.

Гоҳо мактаб ўйингоҳида тўп тепаётган болаларга кўзим тушади. Юзлари қизарган бу болаларни кузатарканман, синфдошлар ёдимга келади. Қорамағиз, вужуди темирдек Ўктамни «кичик Пеле» деб атардик. Майдонда ҳеч ким унинг оёғидан тўп ололмасди. Унинг маҳорати билан синфимизнинг 13-14 ёшли ўсмирлари футбол мусобақаларида мактаб ғолиби бўлиб, тумандаги катта ёшли жамоаларга ҳам бас келишга ҳаракат қилишарди.

Бироқ, унинг истеъдоди қадр топмади. Боши футболга ўша кезлар «бекорчилар ўйини» деб қарарди: едирмаса, кийинтирмаса, дейишарди. Шифокор бўлиб кетган дўстимиз бир куни шундай деб қолди: «Ишимдан нолимайман. Аммо футболни кўрсам, қалбимда аллақандай армон кўзғалади. Балки барча уринишларим зое кетармиди. Лекин бугунгидек армон қилмасдим. Агар меҳрибон мураббий бўлганда... футбол — орзуим эди, томирдаги қоним эди...»

Ҳа, ушанда замон бошқа эди. Кўплаб спорт юлдузи бўладиган, юртни дунёга танитадиган ёшлар орзуси ушалмай қолди. Катта шаҳарларнинг йўриғи бошқа, аммо қишлоқ боласи учун катта спортга интилиш саробдек гап эди. Тўғри, мусобақалар ўтказилар, баъзи командалар маҳорат кўрсатарди. Афсуски, футболчиларнинг аксари четдан таклиф қилинар, оёқлари ёрилган, латтани тўп қилиб тепаётган қишлоқ болалари орасида ҳам истеъдодлар борлиги ҳеч кимнинг хаёлига келмасди. Хусусан, Шаҳрисабздаги «Ҳисор» жамоасининг деярли ҳамма ўйинчиси «меҳмон»лар эди.

Шукрки, истиқлол туфайли ниятларимиз ушалмоқда. Келажаги буюк давлат барпо этиш мақсадида амалга оширилаётган ислоҳотлар жисмоний камолот ва спортимизга ҳам амал қилмоқда. Қашқадарё вилоятида спортнинг бир қанча турлари бўйича халқаро ва мамлакат мусобақалари ўтказилмоқда. Натижалар чакки эмас. 1992 йили соҳибқирон Амир Темур хотирасига бағишлаб миллий кураш бўйича халқаро турнир ўтказилганди. Шу йил кузда бу мусобақани иккинчи марта уюштириш мўлжалланмоқда.

Футболда ҳам ютуқлар бор. Альберт Шеглов, Зариф Мўминов, Ҳаққул Ҳасановлар хотирасига бағишланган мусобақалар ўтказиляпти. Бултур туманлар биринчилигида юздан ошиқ жамоа иштирок этди. Муборакнинг «Машъал» жамоаси олий, Қаршининг «Насаф», Шаҳрисабзнинг «Ҳисор» жамоалари биринчи лигада ўйнашади. «Шўртан» жамоаси эса биринчи лигага йўлланма олган.

«КИЧИК ПЕЛЕ»НИНГ ОРЗУЛАРИ

Футболимиз ҳақида гап кетганда вилоятдаги иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш билан боғлиқ сусткашлик спорт ривожига ҳам салбий таъсир кўрсатганини таъкидлаш керак. Вилоят халқ ноиблари сессиясида Президентимиз: «Хўш, шаҳар ва туманлардаги стадионлар яроқсиз аҳволда бўлса, улардан мутлақо фойдаланилмаса, ёшлар ва болалар қаерга боради? Одамларнинг жисмоний тарбияси раҳбарларнинг эътиборидан бутунлай четда қолиб кетаверса, нима қилиш керак?» деган эди.

— Ютуқлар ўзимизники, — дейди «Қашқадарё ҳақиқати» вилоят рўзномасининг шарҳловчиси, футбол жонкуяри Эркин Жўраев. — Барча йирик мусобақаларни шарҳлашга ҳаракат қиламан. Туманлардаги аҳвол маълум. Вилоятда мамлакат шарафини химоя қилаётган футболчилар бор. Аммо оз. Мисол: «Ҳисор» жамоасида маҳорат кўрсатаётганларнинг кўпи шаҳрисабзлик мураббий Комил Жумаевнинг шогирдлари. Бу шогирдлар бир неча йил олдин «Футбол ғунчалари» республика танловида юқори ўринни эгаллашганди. Ҳозир бу ишлар сусайган. Шароит ҳам, талаб ҳам бошқа. Косон ва Қарши шаҳридаги футбол мактаблари ёрдамга муҳтож. Шароит бўлса, Косондан моҳир ўйинчилар чиқиши турган гап...

— Бу гапда жон бор, — дейди вилоят касаба уюшмалари қошидаги кўнгилли спорт жамиятига қарашли футбол мактабининг мураббийси Мурод Мадаминов. — Узоқ йиллардан буён ёшларга мураббийман. Бошқа қиладиган юмушим йўқ. Мактабимиз мураббийлари арзимас маош билан қаноатланиб туришибди. Ҳозир танлов асосида олинган 70 нафар футболчига таълим беряпмиз. Базамиз йўқ. «Меҳнат» стадиони ҳамиша банд. Бир жойда тўп тептириш билан маҳорат ҳосил қилинмайди-ку. Бизга ажратилган 20 минг сўмга 15 та яхши тўп олиш мумкин, холос. Назаримда вилоят марказида махсус мактаб-интернат барпо этиш вақти келди. Ҳа, жой ва шароит керак...

Кекса мураббийнинг мулоҳазаларида ҳақиқат бор. Тўғри, вилоятда 5 мингдан 10 минггача ўриндиққа эга бўлган 14 ўйингоҳ ҳамда 600 дан ошиқ оддий майдонча мавжуд. Аммо Қаршидаги «Геолог», Китоб ва Муборакдаги стадионлардан бошқаси талабга жавоб бермайди. «Меҳнат резервлари» спорт жамияти раиси Хуррам Баратов суҳбат давомида ҳақиқатни ошкор этувчи яна бошқа рақамни тилга олди: вилоятдаги 1555 та мактабнинг қарийб 35 фоизи ўйингоҳга эга эмас. Кийим-бош, спорт товарлари билан таъминлаш қониқарсиз. Қаршидаги спорт товарлари магазинининг молиявий аҳволи аянчли. Катта футболга йўлланма олган «Машъал» ва «Насаф» жамоалари ҳомий ташкилотларга бириктириб қўйилганига қарамай, ўз вақтида ҳисоб-китоб қилинмайди. Шаҳрисабз пиллакашлик корхонасининг эътиборсизлиги билан «Ҳисор» жамоаси қийналиб қолди. Ўтган йили 120 минг сўмлик бадал республика Футбол федерацияси ҳисобига ўтказилмаганлиги учун бу йилги мусобақаларда иштирок этиш-этмаслик хавфи пайдо бўлган. Вилоят биринчилиги аъзоларидан «Чорвадор», «Қамаши», «Касби-1», «Касби-2», «Темирйўлчи» жамоалари мусобақаларда қатнашишга имкон тополмай турибди.

Бўш қоп тик турмас. Спортчига, мураббийга ҳам моддий, ҳам маънавий мадад керак. Масалан, катта маблағ эвазига Қарши спорт-соғломлаштириш маркази фойдаланишга топширилди. Мини-футбол, баскетбол, волейбол, кураш баҳслари ўтказиладиган ёпиқ иншоотларга эга бўлган бу марказни вилоятнинг олдинги раҳбарлари соғлиқни сақлаш бошқармаси ихтиёрига ўтказиб беришди. Ваҳолонки, бу иншоот асосида вилоятда спортни ривожлантиришнинг мустаҳкам пойдеворига асос солиш мумкин эди.

— Футбол — спортнинг бошқа турлари билан тақдирдош. —Шароит яратилса, юксалиш бўлади, — дейди вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Ботир Эгамов. — Масалан спорт тадбирларини ўтказиш учун вилоят бюджетидан ташкилотимизга 1992 йилда 35 минг, 1993 йилда 8 минг, 1994 йили 18 минг сўм ажратилди. Ўтган йили 410 минг сўмга етди. Ваҳолонки, мусобақалар уюштириш, республика миқёсидаги тадбирларда қатнашиш учун 3-3,5 миллион сўм керак бўлади. Аммо қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Ҳомийлар топяпмиз, елиб-югуряпмиз. Айта оламизки аҳвол яхшилик сари ўзгармоқда. Вилоят ҳокимлиги спорт ва футболни ривожлантиришга эътибор беряпти...

Қўмита раисининг севинаётганича бор. Вилоятда айни кунларда барча соҳаларда янгиланиш, ўзгаришлар руҳи яққол кўзга ташланмоқда. Вилоят ҳокими Озод Пармонов вилоят футбол федерацияси раиси қилиб сайланди. Муаммолар жойларда ечилмоқда. Қарорда ҳар бир вилоятда замонавий футбол ўйингоҳларини барпо этиш алоҳида таъкидланган. Қарши шаҳридаги марказий стадионнинг таъмирланаётганини эса қарорга амалий жавоб бўлиб турибди.

...Эски чимлари янгиланаётган майдончанинг четида ўйнаётган болаларга қараб, яна «кичик Пеле»ни эсладим. Бугун юртимизда энг оммавий ўйин — футболга кўнгил қўйганларнинг армонлари ушалмоқда. Насиб этса, кичик эмас, катта «Пеле»лар юртимиз довруғини дунёга таратсалар, ажабмас.

Юнус УЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

(Давоми. Боши 3-бетда).

21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.15 — 00.15 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тоғдаги йилқи», «Йилқичилар қўшиғи». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Серафима ороли». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 24.00 «Шоҳсупа сари».

IV

17.05 «Замандас» (қозоқ тилида).
17.55 «Сибирь нефрити». Телефильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мулькарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Нима, нима».
21.20 «Дорихона эшитади...».
22.00 «Инсон».
22.10 Эълонлар.
22.15 — 23.45 «Кинематограф».

ЖУМА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Футбол майдонларида».
9.10 «Кўклам чечаклари». Кинодастур.
9.50 «Ёшлар ва замон». Ёшлар Иттифоқи — янгиланиш сари.
10.30 Немис тили.
11.00 «Сеҳрли оҳанглар». Успенский номли мусиқа мактаби.
11.30 «Илм ўзликни билмакдир». Маърифий кўрсатув.
12.00 — 12.30 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари». Андижонликлар тажрибаси.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Олтин тақа». Мультфильм.
18.20 «Яшнаб келдинг гул баҳор». Адабий-мусиқий композиция.
18.50 «Ватан туйғуси». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ҳаёт ва қонун».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Руҳи равоним — эътиқод». Машраб.
22.15 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг 70 йиллиги олдидан. «Дилдаги гаплар».
23.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Буюк ипак йўли».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.20 «Сизни эслаб...» Авазбек Олимов куйлайди.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.35 «Жума тақвими».
18.40 «Ривоят».
18.50 «Эртага — шанба».
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «RAKS» қўшиқлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Тасвир».
21.20 «Таманно».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ургут жилолари», «Дашти Жум». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Офарин-96». Оммабоп эстрада куйлари ижрочилари II республика фестивали. 1-кўрсатув.

*

Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.40 «Қирғиз шойиси». Телефильм.

IV

17.00 «Орзулар оғушида».

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мулькарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Болалар ва дунё».
20.30 «Билиб қўйган яхши».
20.55 «Иштирок этувчилар».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
21.55 — 22.35 «Мусиқий меҳмонхона».

ШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг 70 йиллиги олдидан. «Дилдаги гаплар».
9.20 «Олимп сари». Спорт дастури.
9.50 «Достон тинглаб...». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Отахон Матёқубов.
10.35 «Нофелет қаерда?». Бадиий фильм.
12.00 «Қувноқлар даврасида».
12.20 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизон клуби.
13.05 «Яшил чироқ». Мусобақа ғолибларининг учрашуви.
14.05 — 14.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Спорт хабарномаси.
18.15 «Замон».
18.25 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Оқшом эртаклари.
20.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.25 «Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти сафида». Ўзбекистоннинг БМТга аъзо бўлганлигининг 4 йиллигига бағишланади.
21.55 «Ассалом, Баҳор». Мусиқий дастур.
22.55 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.10 «Автосалон».
10.30 «Сизнинг услуб».
10.45 Жаҳон киноси юлдузлари.
11.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.30 «Кинонигоҳ»
13.10 — 14.10 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

***

18.00 «Совға».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.45 Эълонлар.
19.50 «Оҳанглар оғушида».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 22.40 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Лагич». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси 18.20 — 21.40

*

21.40 «Офарин-96». Оммабоп эстрада куйлари ижрочилари II республика фестивали. 2-кўрсатув.

*

Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.45 «Жонли сайёра».

IV

10.00 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Болалар учун фильм. 2-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Сахий хонадонда». Украина маданият марказининг иш фаолияти ҳақида кўрсатув.
11.55 — 12.15 «Иқтисодимиз таянчи».

* * *

17.05 «Мишук». Бадиий фильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Телеташриф».
21.10 «Бугунги Европа».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Олам ва одам».
22.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
22.30 «Ер» сайёраси.
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

ЯКШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Шоҳсанам». Хоразм қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.50 «Шоҳруҳ» клуби.
12.20 «Достон тинглаб». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Отахон Матёқубов.
13.05 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
14.05 «Ташриф». Дам олиш дастури.
14.45 — 15.45 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Еттига — етти». Телевизион танлов.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Италия таассуротлари». 6-кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
22.05 «Тимсол» видеоканали.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.20 «Жаҳон киноси юлдузлари».

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Ривоят».
9.30 «RAKS» қўшиқлари.
9.55 «Таманно»
10.05 «Олам».
10.55 «Оҳанглар оғушида».
11.10 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
11.55 «Имкон чўққилари».
12.15 «Кўнгил».
12.50 Видео янгиликлари.
13.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.30 Видео — «О».
15.10 — 16.10 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

***

18.00 «Келгуси ҳафтада».
18.10 Эълонлар.
18.15 «LEGO сайёраси». Болалар учун дастур.
18.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Салом, ёшлар!».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Илҳом сатрлари».
21.10 «Фармед».
21.20 «Оҳанглар оғушида».
21.30 «Шахс ва баҳс».
21.50 «Даракчи».
22.00 «Келгуси ҳафтада».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Салом, Наврўз», «Бешик тўй». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 18.20 — 22.50

*

22.50 «Афшона — Ибн Сино ватани». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.15 «Менинг кучам...».
12.30 Эълонлар.
12.35 — 12.55 «Жонли сайёра».

* * *

17.05 «Кашф этилмаган ороллар». Бадиий фильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.55 «Сенинг вақтинг».
21.20 «Ташрифлар ва таклифлар».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин!».
22.55 — 00.25 «Кинематограф».

Спорт

ЙЎЛЛАНМА УЧУН КУРАШ

• БОКС. Эртага Бангкокда олимпиада саралаш учрашувлари бошланади.

Фарғоналик Дилшод Йўлдошев, Жамол Сайфуллаев, Андижондан Темур Тўляков, тошкентликлар Ҳикматилла Аҳмедов, Темур Иброҳимов ҳамда самарқандлик Комил Шукуровлар маҳорат кўрсатиб, олимпиадага борувчилар сафига қўшилишга интиладилар. Ҳозирча беш нафар боксчимиз Осиё чемпионати ва Манила халқаро турнирида Атлантага бориш ҳуқуқига эга бўлишган.

ЁПИҚ МАЙДОНДА МАҲОРАТ КЎРСАТИБ

• ЕНГИЛ АТЛЕТИКА Тошкентда мамлакат қишки биринчилиги ўтказилди.

Мусобақада андижонлик ёшлар юқори натижага эришдилар. Жумладан, 60 метрга югурган М. Жўраев маррада биринчи бўлиб, олисга сакрашда ҳам ғалаба қозонди. Ҳасан ва Ҳусан Раҳимовлар эса 1500 ҳамда 3000 метрга югуришда зафар қучдилар. Шунингдек, тошкентлик С. Дворовой тўсиқлар оша югуришда, Н. Егоров баландга сакрашда, П. Андреев ядро ирғитишда маҳорат кўрсатиб, чемпион бўлишди.

«ШИФОКОРНИНГ ҲАР ҚАДАМИДА ЎН ТАДҚИҚОТ БЎЛСИН»

— дейди Термиз шаҳар марказий касалхонаси бош врачи, тиббиёт фанлари номзоди Қувондиқ Мадартов

Ҳовлига кирган одам шифохонанинг ҳар бир қадамида ўнта изланишга, ўнта тадқиқотга дуч келгандай бўлади. Бир мисол. Мадартов Хўжаикон туз конидан икки машина тузни шифохонага олиб келганида олдинига кўплар тушунмади. Туз чор тарафи ёғоч билан жиҳозланган токчаларга қўйиб чиқилган. Демак, хонанинг ҳавоси ионлаштирилди. Энди денг, нафтизин, гаммаглобулин, натрий хлор дегандай йигирма хил дорини қабул қилиб ҳамки «аллергик ринит» балосини ўзидан даф қилолмаганлар врач маслаҳатига амал қилсаю, ўша хонада кунига бир соатча дам олса борми... Шаҳардаги бошқа шифохоналарда нафас қисиш ёки қон босими кўтарилиб кетишидан даволанаётганлар ҳам вақту имконият топсалар, ионхонага келиб кетишни ортиқча ташвиш деб билмаяптилар.

Шифохонанинг дорихонасидан кўра, бадантарбия ва бадан давоси (физиотерапия) хоналари обод. «Фитобари»да қарийб юз хил гиёҳдан шифобахш дорилар тайёрланади. Черсон Кан исмли профессор игна билан даволашнинг энг сўнгги тажрибаларини қўллай билади. Жўра Қорабоев деган ҳаким бор. Уни Сурхондарёнинг Поль Брэги (беморни очлик ва парҳез билан даволаш усулининг тарғиботчиси) дейишади. Жўра аканинг ёши элликдан ошди. Ва ўзининг айтишича, ёши улғайгани сайин ёшариб бормоқда. Сабаби — меъёрни билади. Меъёрга амал қилишга иродаси етади. Овқатланиш меъёрини бузмасами, бандаси юз эллик йил яшайди, деган гапига одамларни ишонтира олади. Ҳаким фақат парҳез усули билан 220 нафар беморнинг юрак хасталигини даволади. Яқинда ўзи ўн кун парҳез сақлади. Фақат қайнатилган сув ичиб турди. Ўзининг айтишича, кайфияти шунчалик енгил тортдики...

Мадартовнинг айтишича, мияга қон қуйилиш хасталигининг кўпаяётгани ташвиш туғдирмоқда. Бу хасталикнинг олдини олиш учун — юракни турли хил «грамма»ларга ажратиб тадқиқ қилишлар камлик қиляпти. Юрак қон томирлари қатори бошнинг қон томирларини ҳам чуқурроқ ўрганмоқ керак.

Шунинг учун ҳам шифохонада реонцефолографик усул билан бош қон томирларининг ҳолатини аниқлаш тажрибаси қўлланила бошланди. Муҳими шундаки, қон босими ошганларга, бош мия атеросклерози, асаб хасталигига, бош мия жароҳати билан жабрланганларга ташхис аниқ қўйилади ва шунга кўра бемор даволанади. Инсультга олиб келиши мумкин бўлган манба лазер нури ёрдамида акупунктура усули билан бартараф қилинади.

Жарроҳликда, бадандаги яраларни тузатишда лазер нуридан фойдаланиш расм бўлганига тўрт йилдан ошди. Энди пашшахўрда ярасини ҳам лазер нури билан даволашни йўлга қўяётган эканлар. Энг муҳими, шу усул билан даволанганда беморнинг баданида пашшахўрда асорати — чандиқ деярли из қолдирмас экан.

Шифохонада бўлганимда бош врачнинг Аҳмедов Бахтиёр исмли врач билан бир изланиш устида икки соатча шошилмасдан фикрлашиб олганини кузатдим: илмий манбаларга асосланиб, янги нашрларда келтирилган хулосаларга таққослаб, маҳаллий шарт-шароитлар имкониятларни ҳисобга олиб...

Раҳбар одам ҳовлидаги ҳар бир туп дарахтдан тортиб, ошхонага мабодо нон кеч олиб келинган бўлса, шунга ҳам жавоб бериши керак. Буни Қувондиқ ака яхши билади. Ва эл-юрт соғлиғи учун жавоб бераман деб белини боғлаб майдонга чиққан одам биринчи навбатда замондан ортда қолмасликни, дунёвий даврадан четда қолмасликни, ибн Сино ҳикматига муносиб бўлишни ўйламоғи керак. Мадартов буниям яхши билади.

Олимжон УСАНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ишлаб чиқариш бирлашмаси Хамза акциядорлик тижорат саноат-қурилиш банки билан молиявий операциялар тўхтатилиши муносабати билан давлат, қўшма корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, хусусий фирмалар раҳбарларига ўзининг янги реквизитларини маълум қилади:

Халқаро ва шаҳарлараро телефон гаплашувлари учун

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси: Алоқа акционерлик тижорат банки "Алоқа банк"да 000428329 ҳисоб-китоб рақами, 700161821 корреспондентлик ҳисоб рақами, МФО 172612721

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси янги маълумотлар асосида *"Шаҳарларнинг шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси кодлари", шунингдек "Тошкент шаҳар телефон тармоқлари маълумотномаси: ташкилотлар, муассасалар ва корхоналар телефонлари"* китобларини нашр этди.

Китоблар ўзбек, рус ва инглиз тилларида чиқарилган.

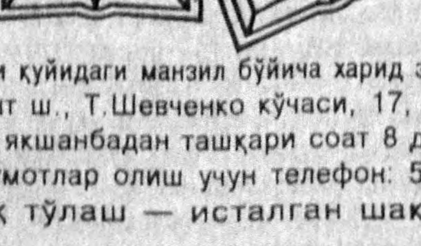

Китобларни қуйидаги манзил бўйича харид этиш мумкин: Тошкент ш., Т.Шевченко кўчаси, 17, 308-хона. (шанба ва якшанбадан ташқари соат 8 дан 17 гача). Маълумотлар олиш учун телефон: 55-77-17

Ҳақ тўлаш — исталган шаклда.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ

20 ФЕВРАЛДАН 10 МАРТГАЧА ФАҚАТ ЙИГИРМА КУН ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА ХИТОЙ ЦИРКИНИНГ ЮЛДУЗЛАРИ — ЕТАКЧИ УСТАЛАРИ ИККИ БЎЛИМЛИ РАНГ-БАРАНГ ДАСТУРЛИ ТОМОШАЛАРИДА

акрабатика, гимнастика, эквилибристлик мувозанати ва жонглёрлик санъатида жаҳоншумул ютуқларга эришган артистлар қатнашади.

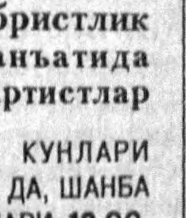

ТОМОШАЛАР ИШ КУНЛАРИ СОАТ **10.00, 14.00**, ДА, ШАНБА ВА ЯКШАНБА КУНЛАРИ **12.00, 15.00** ДА БОШЛАНАДИ.
КАССА СОАТ **10.00** ДАН **18.00** ГАЧА ИШЛАЙДИ.
ЧИПТАЛАРНИ БАРВАҚТ СОТИБ ОЛИНГ.
ТЕЛЕФОНЛАР: 44-35-91, 44-29-04.

Хоразм вилояти Қўшкўпир туманидаги Макаренко номли 33-ўрта мактаб томонидан 1988 йилда Вафаев Сафарбой номига берилган Д. N548531 рақамли аттестат йўқолганлиги туфайли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

ҲАФСАЛА

• МАБОДО сочингиз кўп тўкилаверса: бир ош қошиқда асал, шунча миқдорда олоэ шарбати, бир чой қошиқ саримсоқ пиёз шарбатидан тайёрланган аралашмани музлатгичда сақланг. Ишлатишдан аввал бир ош қошиқ аралашмага битта тухум сариғи қўшиб аралаштиринг ва уни бош терисига ишқалаб сингдиринг. Сўнг бошингизни рўмол билан танғиб, сувқоғоз билан ўраб қўйинг. Ярим соатча муддат ўтгач, сочмой қўпигида ювиб ташланг. Гуруч ювилган сув ёки намакоб ҳам соч тўкилишининг олдини олади.

***

• АГАР сиз уйқусизлик дардига йўлиққан бўлсангиз унда асабни тинчлантирувчи оддий тавсиядан фойдаланинг. Бунинг учун табиий асал бўлса бўлгани. Бир стакан хона ҳароратидаги сувга бир чой қошиқ асал соласиз. Кунига 1 стакандан уч маҳал, овқатдан бир соат олдин ёки овқатдан сўнг икки соат ўтказиб қабул қиласиз.

***

ЛИМОН қонни суюлтиради, шунинг учун ҳам у кексаларга анча фойдали. Лимоннинг кўп хусусиятлари бор: дармонларга бой, хусусан Р ва С витаминлар манбаидир.

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир: Азим СУЮН

Таҳрир ҳайъати:
Абдулла ОРИПОВ, Абдулҳафиз ЖАЛОЛОВ, Азиз НОСИРОВ, Алимқул СУЛТОНОВ (масъул котиб), Аслиддин БОЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ислом ШОҒУЛОМОВ, Хайрулла ЖЎРАЕВ, Шоқосим ШОИСЛОМОВ, Шуҳрат ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари).

БЎЛИМЛАР:
Мафкура ишлари ва партия ҳаёти — 33-20-36, 36-54-35.
Парламент фаолияти ва ҳуқуқ — 36-26-70, 36-57-19.
Иқтисодиёт—33-21-43, 36-57-22.
Фан ва маданият — 33-07-20, 36-33-40.
Хатлар ва оммавий ишлар — 33-76-04, 36-54-06.
Ахборот ва спорт — 33-12-56, 36-55-16.
Халқаро ҳаёт — 33-47-80, 33-12-16.
Реклама ва эълонлар — 33-38-55, факс: 33-79-14.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Андижонда -- 5-27-11; Бухорода -- 3-54-87; Гулистонда -- 2-26-22; Жиззахда -- 3-31-86; Навоийда -- 3-75-43; Наманганда --6-43-43; Нукусда -- 7-58-83; Самарқандда -- 35-22-90; Тошкентда-- 33-12-56; Урганчда -- 6-51-35; Фарғонада -- 26-37-16; Қаршида -- 3-25-79; Қўмқўрғонда -- 5-26-24.

Сотувда эркин нархда.
• Рўйхатдан ўтиш тартиби №00 120
• Газета офсет усулида А—2 форматида босилади
• Ҳажми 2 босма табоқ
• Г — 062

Навбатчи муҳаррир С. АШУРОВ, навбатчи Ҳ. ЭРМАТОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти -- 21.00. Топширилди -- 21.00. 1 2 3 4 5 6.